

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น และเพื่อนำเสนอวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมวรรณคดีที่เกี่ยวข้องตามประเด็นต่อไปนี้

1. ความหมายของแบบการเรียน แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียนและแบบการเรียนภาษาอังกฤษ
2. ความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประเภทของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
3. ความสัมพันธ์ของแบบการเรียนและวิธีการสอน
4. ข้อมูลพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร การจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
5. ข้อมูลพื้นฐานของเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น การจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของ โรงเรียนสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น
6. ความหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ จุดมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ วิธีการศึกษาเปรียบเทียบและประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของแบบการเรียน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียน และแบบการเรียนภาษาอังกฤษ

ความหมายของแบบการเรียน

นักการศึกษาที่ทำการศึกษเกี่ยวกับแบบการเรียนได้ให้คำจำกัดความของแบบการเรียนไว้หลายคำจำกัดความด้วยกัน แต่ละคำจำกัดความนั้นมีส่วนที่คล้ายคลึงกัน และอาจแตกต่างกันไปบ้างในบางประเด็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรที่นักการศึกษาแต่ละคนมุ่งศึกษาค้นที่จะนำมากล่าวไว้ต่อไปนี้

แบบการเรียน หมายถึง วิธีการในการแก้ปัญหา วิธีการในการคิด และวิธีการในการเรียนที่แต่ละบุคคลชอบใช้ (Page, Thomas and Marchall, 1977 : 203)

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะองค์ประกอบของสิ่งเร้าพื้นฐานที่มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 18 องค์ประกอบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนรู้และเก็บข้อมูลข่าวสารของแต่ละบุคคล (Dunn and Price cited in Davidman, 1981 : 642)

แบบการเรียน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวผู้เรียนในแง่ของสภาพทางการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด (Hunt cited in Dunn and others, 1981 : 375)

แบบการเรียน หมายถึง ผลของเครื่องมือทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิมและความต้องการสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน สร้างให้เป็นวิธีเรียนของแต่ละคน โดยก่อให้เกิดวิธีการเรียนพื้นฐาน 4 วิธีตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ คือ ประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete Experience) การสังเกตอย่างใคร่ครวญ (Reflective Observation) การสร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) และการทดลองปฏิบัติ (Active Experiment) (Kolb, 1981 : 23)

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะที่แต่ละบุคคลรับรู้และประมวลผลข้อมูลในสภาพการณ์ต่าง ๆ ของการเรียนรู้ (Rezler, 1981 : 28)

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะนิสัยและกริยาอาการที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาในการคิด ในการเรียนรู้ (Rowntree, 1981 : 155)

แบบการเรียน หมายถึง องค์ประกอบของสติปัญญา ร่างกาย และอารมณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่คงที่ในการบ่งชี้ว่าผู้เรียนเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนอย่างไร (Keefe, 1984 : 61)

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะและวิธีการที่นิสิตนักศึกษาแต่ละคนนิยมชมชอบและปฏิบัติ เป็นคุณลักษณะที่ค้นหาได้ (อุไรรัตน์ ศรีสวย, 2526 : 6)

แบบการเรียน หมายถึง วิธีการที่นักศึกษาใช้เป็นประจำในการรับรู้ การคงไว้ซึ่งความรู้ ตลอดจนการตอบสนองในสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ (พัชรเกียรติ์นันทวิมล, 2529 : 13)

แบบการเรียน หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพต่าง ๆ ของการเรียนการสอนที่ผู้เรียนชอบ และผู้เรียนคิดว่าเรียนได้ดีในสภาพนั้น ๆ หรือโดยสรุปใช้อธิบายว่าผู้เรียนชอบเรียนอย่างไร (อัจฉรา ชรรมาภรณ์, 2531 : 33)

แบบการเรียน หมายถึง ลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียนและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม (วิชาญ เลิศลพ, 2534 : 18)

จากคำจำกัดความทั้งหมดที่กล่าวมาแสดงให้เห็นความหมายของแบบการเรียนตามที่นักการศึกษาแต่ละท่านให้ไว้ ซึ่งมีบางประเด็นคล้ายกันและมีบางประเด็นแตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษาแต่ละคนต่างให้ความสำคัญและมุ่งศึกษาตัวแปรที่แตกต่างกัน ในเรื่องความแตกต่างระหว่างคำจำกัดความของแบบการเรียนในบางประเด็นนี้ กลุ่มนักการศึกษาที่ศึกษาเรื่องแบบการเรียนได้มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ไม่ควรกำหนดความหมายของแบบการเรียนอย่างตายตัว เนื่องจากนักศึกษายังมีความต้องการที่จะทดลองอย่างกว้างขวางก่อนให้คำจำกัดความของแบบการเรียนอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป (Dunn, 1981 : 372) นอกจากนี้แล้วฮันท์ (Hunt, 1981 : 647) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้อีกว่า ความแตกต่างระหว่างคำจำกัดความของแบบการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญน้อยกว่าการหาทางนำเอาทฤษฎีเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมโยงสู่การเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียน

ในเรื่องของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบการเรียน นักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้พยายามสร้างแนวคิด และสร้างเครื่องมือสำหรับวัดแบบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งบางท่านได้จำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามแบบการเรียนที่ผู้เรียนชอบใช้

บางท่านมุ่งศึกษาเพื่ออุบริบทต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแบบการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะนำเสนอแนวคิดเหล่านั้นดังต่อไปนี้

1. แนวคิดของแมนน์(Mann,1970 cited in Kozma Belle and Williams,1975 : 78-81) ได้จำแนกแบบการเรียนของผู้เรียนออกเป็น 8 แบบ ดังนี้

แบบยินยอม (Compliant) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนแบบนี้ในบางครั้งเรียกว่าแบบนักเรียนที่ดี (Good Students) เพราะเขาจะเป็นที่พอใจของเพื่อน ๆ และครู ผู้เรียนแบบนี้มักจะยึดเอางานเป็นหลัก และสนใจเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับงานของคนเท่านั้น เขาจะไม่ละทิ้งงานของเขาเด็ดขาด งานที่เขาทำมักจะเป็นงานที่ผู้ปกครองหรือครูมอบหมายให้ทำ เพราะครูมีอำนาจในการให้เกรดเขา เขามีแนวโน้มที่จะทำงานไม่มากและไม่ค่อยเกินไป แต่ให้พอเหมาะตามที่ครูกำหนดให้ เขาไม่ชอบห้องเรียนที่ขาดระเบียบและขาดการควบคุม ลักษณะสำคัญของผู้เรียนแบบนี้ คือ เขามีความต้องการที่จะเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน

แบบวิตกกังวล (Anxious Dependent) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนแบบนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากและเป็นกลุ่มที่ครูควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญ ผู้เรียนพวกนี้จะมีความรู้สึกกระวนกระวายและต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอน พวกเขาจะมีความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน นอกจากนี้ก็มีความกังวลเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำในชั้นเรียน เขาจะมีความรู้สึกว่าจะไม่มีความสามารถ เมื่อความรู้สึกดังกล่าวผสมผสานกับแรงกดดันภายนอก โดยเฉพาะจากผู้ปกครองมีผลทำให้ผู้เรียนมีความกังวลเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเป็นอย่างมาก

แบบท้อใจ (Discouraged) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนแบบนี้มักจะไม่มี ความพึงพอใจในตัวเอง และเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น พวกเขาจะมีความละอาย และโทษตัวเอง พวกเขาจะไม่มองว่าคนอื่นเป็นปฏิปักษ์ แต่จะมองตนเองในแง่ลบและชอบแยกตัวออกจากกลุ่ม

แบบอิสระ (Independent) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนแบบนี้จะมีความเป็นผู้ใหญ่กว่าผู้อื่นอย่างชัดเจน เป็นพวกมีสติปัญญาดี มีความรับผิดชอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง พวกเขาจะมีความสามารถในการมองความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนและวัตถุประสงค์ ตลอดจนทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และถ้ามีโอกาสที่จะปฏิบัติงานใด ๆ ร่วมกับครู-อาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้น เขาต้องการที่จะรับบทบาทของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน

แบบวีรบุรุษ (Heroic) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนแบบนี้ มักเป็นพวกที่มีผลการเรียนดี ส่วนมากจะเป็นผู้ชาย ผลงานมีทั้งที่เป็นประเภทสร้างสรรค์และต่อต้าน

ทำให้เกิดความไม่พอใจอย่างรุนแรงได้ พวกเขามีความพอใจในอำนาจ ซึ่งทำให้พวกเขาพยายามสร้างเอกลักษณ์โดยการแสดงออก

แบบลอบอิง (Spinner) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่มองโลกในแง่ร้าย มีความภูมิใจในตัวเองอยู่ในระดับต่ำ มองไม่เห็นประโยชน์ที่ได้จากการเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เป็นพวกหลบหลีกมักไม่ยอมเผชิญหน้ากับครู และมีแนวโน้มที่จะเป็นปฏิปักษ์กับครู

แบบแสวงหาความสนใจ (Attentive) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้มีแนวโน้มที่จะมีบทบาททางสังคมมากกว่าด้านสติปัญญา มักสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น พูดคุย เล่าเรื่องตลก เพื่อให้เกิดความสนใจ ได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูง พวกนี้จะไม่มีความสุขเลย ถ้าเขาได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ หรือทำงานใด ๆ ด้วยความสามารถของเขาเอง

แบบสงบเงียบ (The Silent Student) ผู้เรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน พูดน้อย และมักจะเงียบเฉย มีสัมพันธภาพกับครูน้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย

2. แนวคิดของโคลบ์ (Kolb, 1981 : 238) โคลบ์ได้จำแนกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนออกเป็น 4 แบบการเรียนรู้คือ

แบบคิดนอกกรอบ (Divergent Learning Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นคนที่มีความสามารถในการรับรู้และการสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง สามารถสังเกตและไตร่ตรองจนมองเห็นภาพรวมต่าง ๆ และจะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย เช่น การระดมสมอง (Brainstorming) มีความสนใจบุคคลและวัฒนธรรม ตลอดจนมีความสามารถในการสร้างจินตนาการ บุคคลประเภทนี้มักมีพื้นฐานด้านมนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์

แบบดูดซึม (Assimilative Learning Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้จะเป็นคนที่มีความสามารถสรุปหลักการ โดยทำความเข้าใจกับข้อมูลที่หลากหลาย ในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผล ให้ความสนใจกับผู้อื่นและประสบการณ์จริงค่อนข้างน้อย แต่สนใจในหลักการเชิงนามธรรมมากกว่า ไม่ชอบการลงมือปฏิบัติแต่จะให้ความสำคัญกับความมีเหตุผลของทฤษฎีมากกว่าไปประยุกต์ใช้ บุคคลประเภทนี้มักอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน สาขาคณิตศาสตร์ มากกว่าวิทยาศาสตร์ประยุกต์

แบบคิดเอกนัย (Convergent Learning Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นคนที่มีความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาค้นคว้าได้ นิยมใช้เหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าทำงานกับบุคคล มักมีความสนใจที่เฉพาะเจาะจงในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น บุคคลเหล่านี้มักอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น วิศวกร เป็นต้น

แบบปรับปรุง (Accommodative Learning Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว บุคคลประเภทนี้ชอบจัดการตามแผนที่วางไว้ให้สำเร็จ และจะเอาตัวเองไปผูกกับสถานการณ์อื่นต่อไป นักปรับปรุงจะมีแนวโน้มในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ตนคิดขึ้นเอง ในลักษณะลองผิดลองถูก และชอบทำงานกับบุคคล คนกลุ่มนี้มักจะถูกจัดอยู่ในสาขาที่ต้องการการประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น นักบริการ นักการตลาด และพนักงานขาย เป็นต้น

3. แนวคิดของกราดา และ ไรช์แมน (Grasha and Reichman 1975 : 86-97) ได้จำแนกแบบการเรียนรู้ตามพฤติกรรมของผู้เรียนออกเป็น 6 แบบ คือ

แบบแข่งขัน (Competitive) เป็นผู้เรียนที่สนใจจะเรียนเพื่อเอาชนะเพื่อนและอาจารย์ รางวัลจากการแข่งขันเป็นสิ่งที่ผู้เรียนกลุ่มนี้พอใจ คนกลุ่มนี้มีความคิดว่าการเรียนในห้องเรียนจะต้องมีการแพ้หรือชนะ และตนจะต้องเป็นผู้ชนะเสมอ

แบบร่วมมือ (Collaborative) เป็นผู้เรียนที่จะเรียนได้ดีจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและอาจารย์ พยายามร่วมมือกับอาจารย์และเพื่อนในกิจกรรมการเรียนการสอน ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความคิดเห็นว่าห้องเรียนเป็นที่ซึ่งเหมาะสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเรียนรู้เนื้อหาวิชา

แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) เป็นคนที่ไม่สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียน โดยทั่วไปไม่ชอบมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

แบบมีส่วนร่วม (Participant) เป็นผู้ที่ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชาและชอบเข้าชั้นเรียน มีความรู้สึกที่ตนต้องมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่ไม่สนใจกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน

แบบพึ่งพา (Dependent) เป็นผู้ที่มีความอยากหรืออยากเรียนน้อยมาก สนใจจะเรียนเฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้น ผู้เรียนประเภทนี้มักพยายามแสวงหากคนที่สามารถให้คำแนะนำตนได้ ตลอดจนต้องการรับคำสั่งว่าเขาจะต้องทำอะไร

แบบอิสระ (Independent) เป็นคนที่ชอบคิดและทำงานตามความคิดเห็นของตนเองแต่ก็ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน จะเรียนเนื้อหาวิชาที่ตนคิดว่าสำคัญ ตลอดจนเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถทางการเรียนของตนเอง

4. แนวคิดของ กรีก รอก และ วาร์ด (Gregorc and Ward ,1977 : 20-26) ได้เสนอการแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 4 แบบ คือ

แบบการจัดลำดับเชิงนามธรรม (The Abstract Sequential Learner) ผู้เรียนแบบนี้มีความสามารถในการถอดความในด้านการเขียน การพูด และสัญลักษณ์ เป็นผู้ที่มีภาพในทัศนในใจซึ่งใช้ควบคู่กันกับสิ่งที่อ่าน ได้ยิน หรือ ได้เห็น ชอบใช้ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง และมีความสามารถในการเปลี่ยนเป็นภาพที่มองเห็นได้ ชอบสิ่งที่มีเหตุผล และมีลำดับต่อเนื่องกัน มีความเคารพในผู้มีอำนาจ และสภาพแวดล้อมที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์

แบบการสุ่มเชิงนามธรรม (The Abstract Random Learner) ผู้เรียนแบบนี้มีความสนใจในพฤติกรรมของมนุษย์ มีความสามารถพิเศษในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึก รู้จักการผสมผสานสื่อและข่าวสาร เช่น อากัปกริยาของผู้พูดและบุคลิกภาพของผู้พูด เป็นต้น ชอบการได้รับข่าวสารแบบไม่มีโครงสร้าง ชอบการอภิปรายกลุ่ม ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ อย่าง และชอบทำกิจกรรมในห้องเรียนอย่างหลากหลาย

แบบการจัดลำดับเชิงวัตถุธรรม (The Concrete Sequential Learner) ผู้เรียนแบบนี้เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถในการค้นคว้าหาข่าวสาร โดยผ่านประสบการณ์ตรงที่ต้องใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ชอบการอธิบายเป็นขั้นเป็นตอน และปฏิบัติตามคำสั่ง ชอบการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นลำดับและไม่ชอบสิ่งที่ผิดไปจากกฎเกณฑ์

แบบการสุ่มเชิงวัตถุธรรม (The Concrete Random Learner) ผู้เรียนแบบนี้มีทัศนคติชอบทดลอง เข้าใจความคิดต่าง ๆ ได้รวดเร็วและมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ใช้วิธีการลองผิด ลองถูก เมื่อได้รับข่าวสารข้อมูล และไม่ชอบการเฉลยคำตอบแบบง่าย ๆ ซึ่งทำให้หมดโอกาสในการคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ไม่ชอบให้ครูผู้สอนมาขัดจังหวะในการใช้ความพยายามของตนและจะเรียนได้ดีในสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งเร้าอยู่

5. แนวคิดของเรด (Reid, 1987) ได้จำแนกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกเป็น 6 แบบ ได้แก่

แบบจักษุนิยม (Visual Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการ อ่านและการมองเห็นสิ่งต่างๆ

แบบโสตนิยม (Auditory Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียนด้วยการ ฟัง และการได้ยินสิ่งต่างๆ

แบบปฏิบัตินิยม (Kinesthetic Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียน ด้วยการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

แบบสัมผัสนิยม (Tactile Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียนด้วย การใช้มือสัมผัส

แบบเป็นกลุ่ม (Group Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียนร่วมกับ คนอื่น ๆ

แบบรายบุคคล (Individual Learning) หมายถึงการที่ผู้เรียนชอบเรียนด้วย คนเอง

6. แนวคิดของไบรอัน (Brian, 1988 อ้างถึงใน คำรงค์ นิมมานพิสุทธิ์, 2535 : 28 - 29) ได้จำแนกแบบการเรียนรู้ออกเป็น 3 แบบด้วยกันคือ

แบบโสตนิยม (Auditory Learning Style) ผู้เรียนแบบนี้นิยมใช้วิธีการฟัง การบรรยาย การอภิปราย การฟังจากเครื่องบันทึกเสียง และชอบให้คนอื่นบอกวิธีการต่าง ๆ ให้มากกว่าจะศึกษาด้วยตนเองจากการอ่านคู่มือต่าง ๆ

แบบจักษุนิยม (Visual Learning Style) ผู้เรียนแบบนี้จะเรียนได้ดีที่สุด เมื่อตนเองสามารถมองเห็นข่าวสารที่เป็นเนื้อหาในการเรียน ชอบการจดบันทึกในสมุดและใช้ ภาพ แผนภูมิ แผนที่ ลูกศร แผนผังต่าง ๆ ประกอบ หรือนิทรรศการสิ่งต่าง ๆ ในใจและชอบ ทำงานในที่ที่สงบปราศจากเสียงรบกวน

แบบปฏิบัตินิยม (Haptic Learning Style) ผู้เรียนแบบนี้จะเรียนได้ดีที่สุด เมื่อได้มีส่วนร่วม ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ลงมือทำการทดลอง และได้รับประสบการณ์ตรงจาก การเรียน ชอบวิธีการเรียนจากการได้ชมการสาธิตและการทดลองปฏิบัติจริง ชอบความเป็นอิสระในการเคลื่อนไหวแต่ไม่ชอบนั่งทำงานกับโต๊ะนาน ๆ ไม่ชอบการอ่านหรือการฟัง แต่จะลงมือปฏิบัติโดยทันที

7. แนวคิดของ ดันน์ และ ดันน์ (Dunn and Dunn, 1978) ได้เสนอว่ามีตัวแปรอย่างน้อยที่สุด 18 ตัวแปร ที่สามารถจัดเป็นหมวดหมู่ได้ 4 หมวดหมู่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ และก่อให้เกิดเป็นแบบการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ได้แก่

ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ประกอบด้วยแบบการเรียนที่เกี่ยวกับเรื่อง เสียง แสง อุณหภูมิ และการออกแบบในห้องเรียน

ด้านอารมณ์ (Emotionality) ประกอบด้วยแบบการเรียนที่เกี่ยวกับเรื่อง แรงงูใจ ช่วงสมาธิ ความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน ความรับผิดชอบ การวางแผน และโครงสร้างในการทำงาน

ด้านสังคม (Sociological needs) ประกอบด้วยแบบการเรียนที่เกี่ยวกับเรื่อง ภาวะการทำงานคนเดียว ภาวะการทำงานเป็นคู่ ภาวะการทำงานกับกลุ่มเล็ก ภาวะการทำงานกับกลุ่มใหญ่ ภาวะการทำงานกับครู

ด้านกายภาพ (Physical needs) ประกอบด้วยแบบการเรียนที่เกี่ยวกับเรื่อง แบบของการรับรู้ที่สามารถรับรู้ได้คือ (สายตา การฟัง การสัมผัส) ความต้องการอาหาร ช่วงเวลา ความต้องการเคลื่อนไหวร่างกาย

ทั้งนี้ตัวแปรแต่ละตัวแปรในหมวดหมู่ทั้ง 4 มีรายละเอียดดังที่ ดันน์ และ ดันน์ (Dunn and Dunn, 1978) ได้อธิบายไว้เป็นแนวทางต่อไปนี้

ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

เสียง หมายถึง ภาวะห้องเรียนที่เงียบหรือมีเสียงที่นักเรียนชอบ

แสง หมายถึง ภาวะห้องเรียนที่มีแสงสว่างหรือแสงสลัวที่นักเรียนชอบ

อุณหภูมิ หมายถึง ภาวะห้องเรียนที่มีอากาศเย็นหรืออุ่นที่นักเรียนชอบ

การออกแบบห้องเรียน หมายถึง ภาวะการออกแบบห้องเรียนที่

เป็นระเบียบ (formal) หรือห้องเรียนที่สะดวกสบาย (informal) ที่นักเรียนชอบ

ด้านอารมณ์

แรงงูใจ หมายถึง นักเรียนต้องการแรงงูใจชนิดใด เช่น ความ คาดหวัง ของครู การให้รางวัล เป็นต้น

ช่วงสมาธิ หมายถึง นักเรียนมีสมาธิจดจ่อกับการเรียนในช่วงเวลาสั้น ๆ หรือมีสมาธิจดจ่อกับการเรียนในช่วงเวลานาน

ความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน หมายถึง ภาวะที่นักเรียนจะเรียนหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรค

ความรับผิดชอบ หมายถึง ภาวะที่นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย
เสร็จทันตามกำหนดโดยไม่ต้องมีใครมาเตือน หรือต้องการเตือนและกระตุ้นจึงจะทำงานเสร็จ
ความต้องการวางแผนและโครงสร้างในการทำงาน หมายถึง ภาวะที่
นักเรียนต้องการวางแผนหรือโครงสร้างในการทำงานให้สำเร็จ

ด้านสังคม

การเรียนและการทำงานรายบุคคล หมายถึง ภาวะที่นักเรียนชอบเรียน
และทำงานรายบุคคล จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

การทำงานเป็นคู่ หมายถึง ภาวะที่นักเรียนชอบเรียนและทำงานเป็นคู่
กับเพื่อนจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

การทำงานกับกลุ่มเล็ก หมายถึง ภาวะที่นักเรียนชอบเรียนและทำงาน
กับเพื่อนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

การทำงานกับกลุ่มใหญ่ หมายถึง ภาวะที่นักเรียนชอบเรียนและทำงาน
กับเพื่อนเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ เช่นเพื่อนทั้งชั้นจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

การทำงานกับครู หมายถึง ภาวะที่นักเรียนชอบเรียนและทำงานร่วมกับ
ครูจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

ด้านกายภาพ

แบบของการรับรู้ หมายถึง ภาวะการรับรู้ผ่านทางอวัยวะการรับรู้ต่างๆ
ได้แก่ ทางสายตา ทางการได้ยิน ทางการสัมผัส ที่นักเรียนชอบ

ความต้องการอาหาร หมายถึง ภาวะที่นักเรียนต้องการการรับประทาน
อาหารไปด้วยขณะเรียน

เวลา หมายถึง ช่วงเวลาที่นักเรียนจะตื่นตัวในการเรียนและการทำงาน
มากที่สุด เช่น ช่วงเช้า ช่วงบ่าย เป็นต้น

ความต้องการการเคลื่อนไหวร่างกาย หมายถึง นักเรียนชอบทำกิจกรรม
ที่ได้เคลื่อนไหวร่างกาย หรือต้องการนั่งเรียนอยู่กับที่จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดี

จากแนวคิดเกี่ยวกับแบบการเรียนที่ผู้วิจัยได้นำเสนอนั้น ผู้วิจัยเลือก
แนวคิดแบบการเรียนของคันน์ และ ดันน์ (Dunn and Dunn, 1978) มาประยุกต์ใช้ เนื่องจาก
เป็นแนวคิดที่กล่าวถึงบริบทที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษา
ในการวิจัย ดังที่จะนำเสนอในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดแบบการเขียนของคัมน์ และ คัมน์ และกรอบแนวคิดแบบการเขียนภาษาอังกฤษที่ประยุกต์มาใช้ในการวิจัย

ตอนต้นกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นกรอบแนวคิดแบบการเรียนของ ดันน์ และ ดันน์ (Dunn and Dunn,1978) และกรอบแนวคิดแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่ประยุกต์มาใช้ ในการวิจัย ทั้งนี้ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ผู้วิจัยนำแนวคิดของดันน์ และดันน์ (Dunn and Dunn) มาใช้ทั้งหมด และได้ประยุกต์ด้านกายภาพของ(Dunn and Dunn) ที่กล่าวถึงเรื่องของการรับรู้ผ่านอวัยวะรับสัมผัสต่าง ๆ มาเป็นด้านการรับรู้ภาษา เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ผนวกแบบการเรียนด้าน วัฒนธรรมไว้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากศึกษาพบว่าวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อแบบการเรียน ที่นักเรียนแสดงออกมา (Gilbert,1989 ; Katchen , 1989) เป็นค้นคว้า วัฒนธรรมของคนมาเลเซีย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีแบบการเรียนที่ชอบเรียนเป็นกลุ่ม วัฒนธรรมเงียบ ของคนเวียดนาม ส่งผลให้นักเรียนมีแบบการเรียนที่ไม่ชอบพูด เป็นต้น (Reid, 1987 : 98 ; Patricia,1996 : 34) จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวัฒนธรรมคัดสรรบางประการของ ไทยและญี่ปุ่นด้วยว่าวัฒนธรรมใดบ้างที่เอื้อต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

แบบการเรียนภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนภาษา อังกฤษ ผู้วิจัยพบว่านักการศึกษาและนักวิจัยที่ทำการศึกษารื่องแบบการเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ต่างนำเอาทฤษฎีแบบการเรียนของผู้เรียนโดยทั่วไปซึ่งไม่ ระบุวิชาที่จะศึกษาโดยเฉพาะมาประยุกต์ใช้แทบทั้งสิ้น อาทิ เรด (Reid ,1987 : 87-103) ซึ่งทำ วิจัยเรื่องแบบการเรียนตามความชอบของผู้เรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ได้นำทฤษฎีแบบการเรียนของดันน์ (Dunn,1984) และทฤษฎีแบบการเรียนของไรเนอร์ท (Reinert, 1976) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งต่อมามีนักวิจัยอีกหลายท่านที่นำเอาแนวคิดของ Reid ที่ได้ ทำไว้มาใช้ศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังเช่น เมลตัน (Melton ,1990) ที่ทำ การศึกษารื่องแบบการเรียนที่ชอบของนักศึกษชาวจีนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษา ต่างประเทศ เดิร์กเซ็น (Dirksen,1990) ที่ทำการศึกษารื่องแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนจีนบนผืนแผ่นดินใหญ่ เบาว์เคอร์และมิลแมน (Bauder and Milman,1990) ที่ทำการ ศึกษารื่องแบบการเรียนและแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในมหาวิทยาลัย แห่งอเมริกันฟลูออบตา เม็กซิโก และคาร์ค์ นิมมานพิสุทธิ (คาร์ค์ นิมมานพิสุทธิ,2535) ที่ทำการศึกษารื่องแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นต้น

2. ความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ประเภทของการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศแบบต่างๆ

ความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษ

แอนโทนี (Anthony อ้างถึงใน ทวงเพ็ญ อินทรประวัติ, 2523:18) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นแผนการสอนแบบ เบ็ดเสร็จตามลำดับขั้นตอนของการสอนภาษา ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักการของทฤษฎีที่ยึดถือ และต้องไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดขัดแย้งกับทฤษฎีที่วิธีการสอนนั้นยึดถือ

ริชาร์ด และรอกเจอร์ (Richards and Rodger,1982) ได้เสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษโดยสรุปว่าในวิธีการสอนภาษาแต่ละวิธีนั้น ต้องประกอบด้วยทฤษฎีรองรับและการปฏิบัติที่สอดคล้องกับทฤษฎี

สมิตรา อังวัฒนกุล (2537:20) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ไว้ว่า หมายถึง แผนรวมของกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาของการเรียนการสอน ซึ่งแผน รวมนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ได้เลือกไว้แล้ว แผนรวมนี้ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย ทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะของการเรียนการสอน เกณฑ์การคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบของการนำเสนอเนื้อหา บทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียน และวัสดุสารประกอบ การเรียนการสอน องค์ประกอบของแผนรวมเหล่านี้จะต้องสอดคล้องกัน และสอดคล้องกับ แนวคิดที่เลือกไว้

จากความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถ ประมวลความหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เหมาะกับการวิจัยครั้งนี้โดยสรุปว่า วิธีการสอนภาษาอังกฤษหมายถึง แผนรวมของกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาวิชาและ ทักษะทางภาษาอังกฤษ ที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษนำมาใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และทักษะทางภาษาอังกฤษ ซึ่งสาระและเป้าหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธี จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับทฤษฎี แนวคิด หรือหลักปรัชญาที่รองรับวิธีการสอนแต่ละวิธี

ประเภทของการเรียนการสอนภาษา

ภาษาที่เราใช้พูดจากันในแต่ละประเทศนั้นโดยทั่วไป สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ภาษาแรก (Mother Tongue Language) ภาษาที่สอง (Second Language) และ ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 4)

1. ภาษาแรก หมายถึง ภาษาที่เด็กพูดได้เป็นภาษาแรกตามพ่อแม่ที่ใช้ภาษานั้น ๆ ในชีวิตประจำวันของครอบครัว เป็นภาษาแรกที่เด็กได้เรียนรู้ หรือได้รับการสอน และใช้ติดต่อกันไปตั้งแต่เด็กจนเติบโตใหญ่ (ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน, 2528 : 4) เช่น ภาษาแรกของคนไทยส่วนใหญ่ในประเทศไทย คือ ภาษาไทย เป็นต้น (ปารุญ โตรัตน์, 2524 : 3)

2. ภาษาที่สอง หมายถึง ภาษาอื่นที่ผู้เรียนใช้รองไปจากภาษาแม่ เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการสอนในโรงเรียน หรือใช้เป็นภาษาราชการ (ปารุญ โตรัตน์, 2524 : 3) ทั้งนี้จะพบในประเทศที่เคยเป็นประเทศอาณานิคม เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ หรือประเทศที่มีภาษาถิ่นใช้มากมายจนจำเป็นต้องกำหนดภาษากลางขึ้นมา เพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกลุ่มชนในประเทศ เช่นในประเทศอินเดีย นอกจากนี้เด็กที่เกิดและเติบโตในประเทศหนึ่ง จนเรียนรู้ภาษาแรกแล้ว ได้ย้ายไปทำนุกเป็นการถาวรในอีกประเทศหนึ่งจะเรียนภาษาในประเทศใหม่เป็นภาษาที่สอง เป็นต้น (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2535 : 4)

3. ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาที่ไม่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในสังคมนั้น ๆ แต่จัดเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งให้เรียนในโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาต่างประเทศก็เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่เรียนไปใช้สนทนาและติดต่อกับชาวต่างชาติได้บ้าง (ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน, 2528 : 6) หรือเพื่อการแสวงหาความรู้ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเหตุผลทางการเมืองหรือการค้า เช่น คนไทยเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คนญี่ปุ่นเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (Kitao and other, 1995:4) หรือคนอเมริกันเรียนภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ เป็นต้น (ปารุญ โตรัตน์, 2524 : 3) การเรียนภาษาต่างประเทศนี้อาจเริ่มเรียนตั้งแต่ผู้เรียนยังอยู่ในวัยเรียน โดยเรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา หรือจะมาเริ่มเรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่เพราะมีความประสงค์ใคร่รู้ภาษานั้น ๆ ก็ได้ (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 5)

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีต่างก่อตัวและตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของการเรียนการสอนภาษาที่แต่ละวิธียึดถือ การศึกษาแนวคิดของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สุมิตรา อังวิมลกุล(2537)ได้เสนอว่าโดยทั่วไปจะแบ่งแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาออกเป็นสองกลุ่มคือ แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบการรู้ภาษา(Acquisition) และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาแบบการเรียนรู้ภาษา(Learning)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา (Acquisition) เป็นแนวคิดทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Natural Approach) ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 เป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กมีการจัดประสบการณ์สอนให้เด็กได้พบ และคุ้นเคยกับภาษาที่ตนเรียนมากที่สุด ให้ผู้เรียนได้คลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง ถือว่าการเรียนภาษาคือการเรียนคำศัพท์ ไวยากรณ์ที่เรียนเป็นแบบคำจำกัดความและกฎเกณฑ์ เนื้อเรื่องที่เรียนมักจะมีเนื้อหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเกณฑ์

1.2 ไม่พูดภาษาของผู้เรียนในห้องเรียน แต่จะใช้วิธีการออกท่าทางและวิธีพูดซ้ำ ๆ แลกเปลี่ยนคำถามคำตอบ เพื่อให้ข้อสงสัยของครูเป็นที่เข้าใจ และเลียนแบบได้

1.3 เน้นภาษาพูดเป็นสำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับแบบของภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่น ๆ ไม่ยึดความคิดที่ว่าทุกภาษามีแบบโครงสร้างของตนเองและไม่เปรียบเทียบภาษาที่สอนกับภาษาของผู้เรียน

2. แนวคิดทางการสอนภาษาตามแบบการเรียนรู้ภาษา (Learning) เป็นแนวคิดทางการสอนภาษาแบบเป็นทางการ โดยผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้มีแนวคิดที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดทางการสอนภาษาตามแบบการเรียนรู้ภาษาใน 3 ลักษณะ คือ แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ และแนวคิดทางด้านมนุษยวิทยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แบ่งออกเป็นทฤษฎี 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

2.1.1 ทฤษฎีสั่งเร้าและการตอบสนอง หรือทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรม เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง เมื่อได้รับการเสริมแรง จากการตอบสนองที่ถูกต้องการเรียนรู้จะเกิดขึ้น นักจิตวิทยาคนสำคัญของแนวคิดนี้ได้แก่ ธอร์นไดค์ (Thorndike) พาฟลอฟ (Pavlov) และ สกินเนอร์ (Skinner)

2.1.2 ทฤษฎีความคิดความเข้าใจ เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการค้นพบและเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้เกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหาจนเกิดความเข้าใจ ซึ่งเรียกว่าการหยั่งเห็น นอกจากนี้การเรียนรู้จะต้องอาศัยกระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคน บางครั้งเรียกทฤษฎีนี้ว่า Gestalt Theory นักจิตวิทยาคนสำคัญของแนวคิดนี้ ได้แก่ อี จี โทลแมน (E.G. Tolman) คับบลิว โคห์เลอร์ (W. Kohler)

2.2 แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ แบ่งตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เน้นโครงสร้าง (Structuralists) กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต (Transformationalists) และกลุ่มภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguists)

2.2.1 กลุ่มที่เน้นโครงสร้าง เชื่อว่า ภาษาเป็นสิ่งที่วิเคราะห์ได้ เป็นระบบซึ่งเราอาจพิจารณาเป็นส่วน ๆ ได้ แต่ละหน่วยของภาษามีความเกี่ยวพันกัน นอกจากนี้ภาษาคือภาษาพูด การวิเคราะห์ภาษาจึงควรดูจากสิ่งที่เข้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่ควรจะถูก และเชื่อว่าโครงสร้างของภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน

2.2.2 กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต นำโดย นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) เชื่อว่า ภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ ในการวิเคราะห์ไวยากรณ์ ของประโยคทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับประโยคและคำของประโยค และเชื่อว่าคนเราทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาและสามารถจะแสดงออกมาได้ แต่จะต้องมีความเข้าใจภาษานั้นก่อนถึงจะสามารถแสดงออกได้

2.2.3 กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม นำโดย ดี ไฮเมส (D.Hymes) แย้งแนวคิดของกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตว่า การแสดงออกทางภาษาตามความเชื่อของกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต ไม่ใช่ความสามารถในการนำภาษาไปใช้ ดังนั้นนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จึงเน้นการใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมกับสภาพการที่คำพูดนั้นถูกนำมาใช้มากกว่า โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์มากนัก

2.3 แนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา เชื่อว่าผู้ที่เรียนรู้ภาษาได้ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่คิด แสดงความรู้สึก หรือแสดงพฤติกรรมโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถทางสติปัญญาและความรู้สึกของตนเอง ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่สัมพันธ์กับความรู้สึก ประสบการณ์ ความจำ ความหวัง ความปรารถนา ความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดทางจิตวิทยา ทางภาษาศาสตร์ และทางมานุษยวิทยา ดังกล่าวข้างต้นเป็นพื้นฐานทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มเน้นพฤติกรรม หรือการสร้างสมนิสัย

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ่งเร้า และการตอบสนอง โดยเชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของนิสัย หรือความเคยชิน การเรียนภาษาคือการเลียนเสียง หรือการเลียนแบบ การสอนภาษาจึงมุ่งที่จะสร้างนิสัยให้พูดภาษาใหม่ได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่ต้องคิด แต่เน้นที่การเลียนแบบหรือพูดซ้ำ ๆ บทเรียนจะจัดเตรียมจากผลการเปรียบเทียบภาษาของตนกับภาษาที่จะเรียนในด้าน ระบบเสียง และรูปประโยค ส่วนใดมีความแตกต่างกันจะต้องฝึกให้มาก วิธีการสอนตามแนวคิดนี้ คือ วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual Method)

2. กลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ

กลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวคิด ทางจิตวิทยาแบบความคิดความเข้าใจ และทฤษฎีทางภาษาศาสตร์กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต โดยมีความเชื่อว่า การที่คนเราจะพูดภาษาใดภาษาหนึ่งได้คล่องแคล่วนั้น ความสามารถในการเข้าใจภาษานั้นมีอยู่แล้วในตัวเขา การสอนภาษาจึงมุ่งให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมดของภาษา รวมทั้งการเข้าใจกฎเกณฑ์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษานอกจากนี้การเรียนรู้ควรจะเป็นไปอย่างมีความหมาย และเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่แล้วในการเรียนภาษาของตนเอง วิธีการสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar Translation Method) และวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning Theory)

3. กลุ่มที่เน้นการสื่อสาร

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามนักจิตวิทยาในกลุ่มความคิดความเข้าใจและกลุ่มภาษาศาสตร์สังคม หลักการสำคัญของแนวคิดของกลุ่มนี้คือ

3.1 การเรียนภาษาต้องมีเป้าหมาย

3.2 ความสามารถในการใช้ประโยค และความคิดอย่างต่อเนื่องทั้งหมดในขณะที่สื่อสาร มีความสำคัญกว่าส่วนประกอบย่อย ๆ ในประโยค

3.3 กระบวนการของการสื่อสาร มีความสำคัญเท่ากับรูปแบบภาษา

3.4 การเรียนภาษานับการปฏิบัติ

3.5 ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ไม่ได้เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดของการสื่อสาร วิธีการสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

4. กลุ่มมานุษยวิทยา

กลุ่มนี้มีแนวคิดตามแนวความคิดทางมานุษยวิทยา ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ จุดประสงค์ของการเรียนภาษา ไม่ใช่เป็นเพียงความต้องการที่จะสื่อสารกับคนอื่น ๆ เท่านั้น แต่ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพภายในตัวของตนเอง และถือว่าภาษาเป็นเครื่องมือของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) วิธีสอนตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia)

วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศแบบต่าง ๆ

1. วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล (The Grammar translation Method)

วิธีการสอนวิธีนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษามีกฎเกณฑ์ มีระบบระเบียบ การที่ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์ ไวยากรณ์และความหมายของคำศัพท์ชนิดต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจข้อความต่าง ๆ และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การสอนด้วยวิธีนี้ครูจะใช้ภาษาของผู้เรียนในการสอน (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532) โดยเน้นที่ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตลอดจนการท่องจำกฎเกณฑ์ทางภาษา คำศัพท์และคำแปลในภาษาของผู้เรียน (พิตรวัลย์ ไกวิทวาทิ, 2540: 19) วิธีการเรียนส่วนใหญ่เน้นการท่องจำ และทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางภาษาที่เรียน (วาสนา ไกวิทวาทิ, 2525 : 32) และการฝึกหัดแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาของตนเอง (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532: 20) วิธีการสอนวิธีนี้ครูผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ส่วนใหญ่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนมีหน้าที่รับฟังและปฏิบัติตามครูผู้สอน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539: 41)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดีกับวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล

1. เป็นผู้ที่ชอบเรียนด้วยการท่องจำ (เรณู บุญล้อม, 2523 : 26)
2. เป็นผู้ที่ชอบเรียนจากการฟังครูสอนหรืออธิบายเนื้อหาและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532: 19-20)
3. เป็นผู้ที่ชอบเรียนโดยการรับฟังและปฏิบัติตามครู (วาสนา ไกวิทวาทิ, 2525 : 33)

4. เป็นผู้ที่มิช่วงความสนใจในการเรียนยาว
5. เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทางสายตาในการอ่าน

และการเขียน

6. เป็นผู้ที่ชอบทำงานในสิ่งที่ครูมอบหมายหรือกำหนดให้
7. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมายให้ทำ
8. เป็นผู้ที่ชอบเรียนร่วมกับกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ในชั้นเรียน (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 46)

อังวัฒนกุล, 2537 : 46)

ข้อดีของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล

1. การใช้ภาษาของผู้เรียนในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจสิ่งที่สอนได้อย่างรวดเร็วไม่เสียเวลา
2. เป็นวิธีการสอนที่ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ได้ (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 46)
3. ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถมาก เพราะส่วนใหญ่มุ่งที่การแปล ไม่เน้นถึงขั้นฝึกการใช้ภาษาจนนำไปใช้ได้ (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 40)

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล

1. ผู้เรียนจะคล่องแคล่วในเรื่องของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ แต่ไม่สามารถใช้ภาษาพูดและเข้าใจภาษาที่ได้ยิน(เรณู บุญล้อม, 2523:26)
2. ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจภาษาในทันทีได้ต้องผ่านการแปลก่อน ทำให้เสียเวลาตลอดจนเป็นการขัดขวางการคิดเป็นภาษาต่างประเทศ
3. ผู้เรียนต้องท่องจำคำศัพท์ และกฎเกณฑ์ทางภาษา ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532)
4. ผู้เรียนมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร

2. วิธีการสอนแบบตรง (The Direct Method)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การเรียนภาษาคือการที่ให้ผู้เรียนสื่อสารและคิดเป็นภาษาที่เรียน การเรียนการสอนจึงใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 48) ไม่เน้นการแปลเป็นภาษาของผู้เรียน ดังนั้นในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ ผู้เรียนเข้าใจครูจึงต้องพยายามใช้สื่อต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงท่าทางประกอบ

เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจโดยไม่ใช้ภาษาของผู้เรียน วิธีสอนนี้เน้นทักษะการพูด (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 33) บทเรียนส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เป็นบทสนทนา ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้เต็มที่ในสถานการณ์ต่าง ๆ การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดจากการ ฟัง ฟัง ฟัง และเขียนแบบครูผู้สอน วิธีการสอนนี้นับว่าเป็นการจำลองการเรียนรู้อาษาของเด็กเจ้าของภาษามาใช้โดยพยายามจำลองบรรยากาศในห้องเรียนให้คล้ายประเทศเจ้าของภาษา นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องเป็นเจ้าของภาษา หรือผู้ที่สามารถใช้ ภาษาได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา วิธีสอนนี้จึงจะบังเกิดผลดีกับผู้เรียน(สุมิตรา อังวัฒนกุล,2537:49)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดีกับวิธีสอนแบบตรง

1. เป็นผู้ที่ชอบหรือสามารถเรียนได้กับครูที่เป็นเจ้าของภาษา
2. เป็นผู้ที่ชอบเรียนด้วยการฟังครูพูด ฟังครูสอนเนื้อหาทางภาษา
3. เป็นผู้ที่มีความช่างสังเกต
- 4.เป็นผู้ที่ชอบการเขียนแบบครู (สุไร พงษ์ทองเจริญ,2526)
- 5.เป็นผู้ที่ชอบเรียนภาษา โดยการฝึกพูด(สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2537 : 49)
- 6.เป็นผู้ที่ชอบบรรยากาศของห้องเรียนที่คล้ายกับการเรียนในประเทศเจ้าของภาษา
7. เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่สะดวกและเอื้อต่อการทำกิจกรรม
8. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนและการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม

ข้อดีของวิธีการสอนแบบตรง

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาแบบเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาแม่ของตนเอง
- 2.ผู้เรียน ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา
3. หากผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีนี้เป็นเวลานานพอสมควร จะมีความสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ เพราะมี โอกาสฝึกใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 53)

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบตรง

1. ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่พูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในระดับที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ซึ่งหาครูประเภทนี้ได้ยาก (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 41)

2. การอธิบายเป็นภาษาอังกฤษอาจทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์
(สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

3. ต้องใช้เวลาเรียนมาก ๆ จึงจะเห็นผลด้วยวิธีการสอนนี้
4. อาจเป็นการเร่งเกินไปที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือพูดออกมา เป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่เริ่มเรียน (พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ ,2523)
5. นักเรียนที่ฉลาดและมีวิจารณญาณเท่านั้น จึงสามารถสรุปกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ของภาษาจากบทเรียนที่เป็นบทสนทนาได้ (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 36)

3. วิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method)

วิธีการสอนนี้ได้รับแนวความคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม ที่เชื่อในเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ตลอดจนการเรียนรู้ภาษา เป็นการสร้างสมมติฐานที่เกิดจากการฝึกซ้ำ โดยใช้สิ่งตอบสนองด้วยแรงเสริมหรือรางวัลเป็นตัวกระตุ้น วิธีการสอนนี้เน้นทักษะการฟังและการพูด โดยให้เขียนแบบการพูดที่ถูกต้องจากครูผู้สอน(สุไร พงษ์ทองเจริญ,2526:29) ซึ่งภาษาที่ครูนำมาสอนก็จะเป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้พูดในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เรียนทำตามได้ก็จะให้แรงเสริม ผู้เรียนก็จะกระทำสิ่งนั้นบ่อยขึ้น จนกลายเป็นนิสัย และสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติเนื่องจากวิธีการสอนนี้เน้นนิสัยทางภาษาการเรียนการสอนจึงใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้เรียน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญคือ การป้องกันมิให้ผู้เรียนใช้ภาษาผิดพลาด เนื่องจากความผิดพลาดจะก่อให้เกิดนิสัยที่ไม่ดีดังนั้นเมื่อผู้เรียนทำผิด ครูผู้สอนจึงต้องแก้ไขทันที(สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 56)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดีกับวิธีการสอนแบบฟัง-พูด

1. เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้ภาษาผ่านการฟัง(ทิพวัลย์ มาแสง,2532:26)
2. เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
3. เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้จากการเลียนแบบครู (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)
4. เป็นผู้ที่ชอบฝึกใช้ภาษาด้วยการพูด
5. เป็นผู้ที่ชอบการเสริมแรงด้วยการยกย่องชมเชย หรือการให้รางวัล (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 55)
6. เป็นผู้ที่ชอบการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ (พิตรวัลย์ โกวิทวที, 2540)

ข้อดีของวิธีการสอนแบบฟัง - พูด

1. เป็นวิธีที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ทั่วไปสามารถใช้ได้ เพราะเป็นวิธีที่ไม่เน้นสติปัญญาหรือเหตุผลมากนัก โดยเฉพาะกับเด็กเล็ก ๆ ซึ่งเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 64)
2. เป็นวิธีสอนตามหลักธรรมชาติของการเรียนภาษา คือเริ่มจากการฟังและการพูด
3. ผู้เรียนจะมีความมั่นใจว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้อง เพราะมีครูเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 31)

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบฟัง - พูด

1. การเรียนการสอนที่เน้นหลักการวางเงื่อนไข เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปผู้เรียนอาจไม่สามารถใช้สิ่งที่เรียนหรือฝึกมาได้ ทำให้ขาดแรงจูงใจ (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 67)
2. วิธีสอนนี้ได้รับแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ภาษานั้นใช้เพียงตัวอย่างและฝึกซ้ำ ๆ ก็จะสามารถพูดได้แต่แท้ที่จริงแล้วการเรียนภาษาเกี่ยวข้องกับความคิดอย่างมีเหตุผลอยู่มาก (ทวงเพ็ญ อินทรประวัตติ, 2521)
3. ครูผู้สอนต้องรู้ภาษาอังกฤษและได้รับการฝึกมาจนเชี่ยวชาญจึงจะเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาได้ หากครูไม่เชี่ยวชาญบทเรียนจะน่าเบื่อมาก
4. ผู้เรียนไม่สามารถสร้างสรรค์ประโยคเองได้เพราะเรียนด้วยวิธีการเลียนแบบเป็นส่วนใหญ่ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 30)

4. วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning theory)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดของนักปรัชญากลุ่มพุทธนิยมนที่เน้นในเรื่องของความคิดความเข้าใจ ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของคนเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน เป็นขบวนการภายในสมองมนุษย์ที่เรียกว่าขบวนการสร้างสรรค์ (Creative Process) อันเกิดจากความรู้ความเข้าใจ และการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจระบบของภาษามากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นไวยากรณ์ รูปประโยค คำศัพท์ ตลอดจนเน้นทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากเชื่อว่าความสามารถในการแสดงออกทางภาษาหนึ่ง (Performance) จะเกิดขึ้นได้เองหลังจากผู้เรียนมีความรู้ในเรื่อง

ระบบของภาษานั้น(Competence)(อรุณี วิริยะจิตรา,2532 : 42) และได้ทำการฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจดังนั้นถ้าผู้เรียนจดจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษาไว้ได้ตลอดจนเกิดความเข้าใจแล้วก็จะสามารถนำกฎเกณฑ์ไปสร้างสรรค์ประโยคใหม่ได้อย่างมากมาย และภายหลังจากผู้เรียนจดจำและเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนเข้าใจระบบภาษาดีแล้ว จึงจะเริ่มทำการฝึกใช้ภาษา ซึ่งเป็นการฝึกที่มีความหมายเพราะฝึกในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจดีแล้ว ส่วนใหญ่จะเน้นฝึกภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล , 2537 : 67) หนึ่งวิธีการสอนวิธีนี้คล้ายกับวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปลตรงที่เน้นความเข้าใจและกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ แต่แตกต่างกันในการให้ความสำคัญของการฝึกพูดและเน้นการฝึกทักษะทั้ง 4 (พิตรวัลย์ ไกวิทวาทิ ,2540:21)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ดีกับวิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ

1. เป็นผู้ที่มีความสนใจในการเรียนยาว
2. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้ด้วยการท่องจำเนื้อหา
3. เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการฟังครูสอน กฎเกณฑ์ทางภาษา (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 32)
4. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมายให้ทำ
5. เป็นผู้ที่ชอบการทำงานหรือทำแบบฝึกหัด ตามที่ครูมอบหมายให้ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)
6. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้ภาษาผ่านการฝึกปฏิบัติใช้ภาษา
7. เป็นผู้ที่ชอบเรียนทั้งในลักษณะร่วมกับคนกลุ่มใหญ่และเรียนเป็น

กลุ่มย่อย

ข้อดีของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ

1. เป็นวิธี สอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
2. ผู้เรียนเรียนด้วยความเข้าใจก่อนที่จะทำการฝึก จึงเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 32)
3. ผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของภาษา (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532 : 42)

ข้อจำกัดของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ

1. เป็นการเรียนเกี่ยวกับตัวภาษาผู้เรียนจึงมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้ภาษา
2. การสอนด้วยวิธีนี้จำกัดอยู่ในโครงสร้างของภาษาและจำนวนศัพท์ที่นำเสนอ (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 42)

3. การเรียนภาษาด้วยวิธีนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของผู้เรียน จะได้ผลดีกับเด็กเก่งมากกว่าเด็กอ่อน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 74)

4. นักเรียนอาจสร้างประโยคผิด ๆ ขึ้นจากกฎไวยากรณ์ที่ตนทราบ เพราะการใช้ภาษาที่ไม่เป็นไปตามกฎนั้นมีอยู่มากมาย ภาษาที่นักเรียนคิดขึ้นมาอาจใช้ไม่ได้เลยในการสื่อสาร (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 32)

5. วิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach)

วิธีการสอนนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสาร เป้าหมายของการสอนภาษาจึงอยู่ที่ความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนตลอดจนความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้จริง เน้นการสื่อสารมากกว่ารูปประโยค ในการสอนครูจะเป็นผู้จัดกิจกรรมและสร้างสถานการณ์อย่างหลากหลายที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ให้ตัวอย่างการใช้ภาษาในสถานการณ์นั้น ๆ แล้วให้ผู้เรียนฝึกซ้ำ ๆ ตามตัวอย่างได้ตอบกันไปมาจนคล่อง โดยทำการฝึกในหลายรูปแบบทั้งเป็นรายคู่ กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ วิธีการสอนนี้เป็นวิธีการสอนที่อาศัยกิจกรรมเป็นสื่อในการเรียน และมุ่งเน้นการใช้ภาษาแบบทักษะสัมพันธ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 111) นอกจากนี้แล้ววิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสารได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าสามารถทำให้ผู้เรียนมีสมรรถวิสัยในการสื่อสารได้มากที่สุด (อรุณี วิริยะจิตรรา, 2532 : 66)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดีกับวิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. เป็นผู้ที่มิทักษะการสังเกตดี
2. เป็นผู้ที่ชอบเรียนรู้จากการเลียนแบบครู
3. เป็นผู้ที่เรียนได้ในสภาพห้องเรียนที่มีเสียงดังเกิดขึ้น
4. เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่สะดวกและเอื้อต่อการทำกิจกรรม

5. เป็นผู้ที่ชอบการฝึกหัดใช้ภาษาสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 118)
6. เป็นผู้ที่ชอบเรียนเป็นรายคู่ รายกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 11-112)
7. เป็นผู้ที่ชอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 45)

ข้อดีของวิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในชีวิต
2. การใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน
3. ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษากับกลุ่มเพื่อน จึงไม่กลัวหรืออายที่จะพูดผิด ๆ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)
4. การที่ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจว่าสามารถใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง

ข้อจำกัดของวิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. ครูต้องเตรียมอุปกรณ์การสอน และสถานการณ์มาอย่างดี (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)
2. ครูต้องมีความพร้อม เช่น ความรู้ความเข้าใจในด้านภาษาศาสตร์ การจัดกิจกรรม การสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนให้เหมือนจริง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 118)
3. เป็นวิธีสอนที่เน้นความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนมากกว่า กฎเกณฑ์และไวยากรณ์ผู้เรียนจึงอาจขาดความรู้ด้านกฎเกณฑ์และไวยากรณ์

6. วิธีการสอนแบบเงียบ (The Silent Way)

วิธีการสอนวิธีนี้ได้รับแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบการรับรู้ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 35) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากความคิดของผู้เรียน ผู้เรียนจะค้นพบกฎเกณฑ์ทางภาษาจากการทดลองใช้ภาษาพูด ครูจะมีบทบาทในการพูดประโยคหรือคำ

เพื่อเป็นตัวอย่างน้อยที่สุด หมายถึงครูต้องเป็นฝ่ายเจียบที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่มิได้หมายความว่าครูเจียบจนไม่พูดอะไรเลย หากแต่ครูจะต้องเตรียมตัวมาอย่างดีว่าจะพูดน้อยที่สุดแต่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู่มากที่สุด (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 98) การนั่งเจียบของครูจะช่วยให้ผู้เรียนได้มี โอกาสใช้ความคิด ในการที่จะค้นพบกฎเกณฑ์ต่างๆทางภาษาคด้วยตนเอง ในขั้นตอนของการสอนนั้น ครูจะเริ่มด้วยการพูดประโยคเป็นตัวอย่าง นักเรียนมีหน้าที่ฟังและจดจำสิ่งที่ครูพูด และใช้ความคิดของตนเอง ตลอดจนความคิดร่วมกันของกลุ่มว่าได้ยินครูพูดอะไร แล้วพูดลงมือทดลองจนกระทั่งได้ประโยคที่ถูกต้องตามที่ครูพูดไป หากพูดได้ถูกแล้วครูจะให้สัญญาณบอก แต่ถ้ายังไม่ถูกครูก็จะชี้สิ่งที่ผิดให้ แล้วให้ผู้เรียนช่วยแก้ปัญหาด้วยกันเอง และหาสิ่งที่ถูกเอง นอกจากนี้วิธีสอนแบบเจียบจะเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้วย โดยเริ่มจากการฟัง การพูด และจะอ่านและเขียนในสิ่งที่ผู้เรียนพูด ได้แล้ว(สุมิตรา อังวัณกุล, 2537 : 76)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียน ได้ดีกับวิธีการสอนแบบเจียบ

1. เป็นผู้ที่ชอบเรียนในห้องเรียนที่ไม่มีเสียงรบกวน
2. เป็นผู้ที่มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียน (สุมิตรา อังวัณกุล, 2537 : 75)
3. เป็นผู้ที่มีช่วงความสนใจในการเรียนยาว
4. เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
5. เป็นผู้ที่ชอบเรียนเป็นกลุ่ม
6. เป็นผู้ที่ชอบการช่วยเหลือพึ่งพา และร่วมมือกันระหว่างเพื่อน

(สุมิตรา อังวัณกุล, 2537 : 75)

ข้อดีของวิธีสอนแบบเจียบ

1. ผู้เรียนได้คิดและ ได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ โดยมีครูช่วยเหลือแนะนำ
2. ผู้เรียนได้เรียนร่วมกัน ได้ช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ปัญหาาร่วมกัน
3. ผู้สอนจะมีเวลาและ โอกาสในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ได้เห็น

จุดอ่อนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง (สุมิตรา อังวัณกุล, 2537 : 83)

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบเจียบ

1. ผู้เรียนอาจเกิดความอึดอัดเพราะไม่ทราบว่าอะไรผิดอะไรถูก
2. หากผู้เรียนมีจำนวนมากครูอาจดูแลไม่ทั่วถึง (สุมิตรา อังวัณกุล,

3. ผู้ที่จะเรียนด้วยวิธีนี้ได้ก็ต้องมีสมาธิสูง มีแรงจูงใจที่จะเรียน ช่างสังเกต ช่างจดจำ มีความสามารถในการใช้เหตุผลและสรุปความสำคัญ ผู้ที่ขาดคุณลักษณะเหล่านี้จะเบื่อหน่ายและท้อถอย (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 36)

7. วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method)

วิธีการสอนนี้ให้ความสำคัญกับการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยได้แนวคิดจากการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กในระยะเริ่มแรก ซึ่งจะใช้เวลาหลายเดือนในการฟังคนรอบข้างพูด ก่อนที่เด็กจะเริ่มพูดเองเมื่อเขาพร้อม วิธีนี้จึงเน้นที่ทักษะการฟัง (สุมิตรา อังวิฉนกุล, 2537) ในการเรียนผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตจากการกระทำและกริยาอาการของครู รวมทั้งการฝึกปฏิบัติตามด้วยตนเอง การปฏิบัติ เป็นหัวใจของการสอนวิธีนี้ การปฏิบัติตามทันทีทำให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้รวดเร็วและจดจำได้นาน (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 100) ภาษาที่ใช้ในการสอนจะเป็นภาษาต่างประเทศ การสอนจะอิงอยู่กับประโยคคำสั่งต่าง ๆ ซึ่งครูจะสั่งและแสดงท่าทางตามคำสั่งไปด้วยในระยะแรก ผู้เรียนจะเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอน โดยจะต้องทำความเข้าใจประโยคคำสั่งและท่าทางที่ครูแสดงออกมาแล้วจดจำเอาไว้ วิธีการสอนวิธีนี้เชื่อว่า เมื่อผู้เรียนพร้อมผู้เรียนจะสามารถพูดและปฏิบัติได้เอง หากผู้เรียนกระทำผิดครูจะทำการแก้ไขอย่างนุ่มนวล และจะแก้ไขเฉพาะที่ผิดสำคัญ ๆ เท่านั้น เพื่อมิให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณเองไม่ประสบความสำเร็จ กิจกรรมที่ทำจะใช้กิจกรรมทั้งชั้น กิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมรายบุคคล (สุมิตรา อังวิฉนกุล, 2537 : 87)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดีกับวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง

1. เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านทางกริยา
2. เป็นผู้ที่มีทักษะการสังเกตดี
3. เป็นผู้ที่ชอบกิจกรรมการเรียนที่ต้องเคลื่อนไหวร่างกาย
4. เป็นผู้ที่ชอบทำตามและปฏิบัติตามครูผู้สอน (สุมิตรา อังวิฉนกุล, 2537 : 86)
5. เป็นผู้ที่มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เรียน
6. เป็นคนที่ชอบทั้งการเรียนเป็นกลุ่ม และรายบุคคล

7. เป็นคนชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 86)

8. เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียนที่มีเสียงดัง

ข้อดีของวิธีการแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง

1. ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติทำให้จดจำได้นาน
2. ผู้เรียนไม่มีความกลัวหรือกังวลว่าจะทำอะไรผิด ตลอดจนไม่เกิดความตึงเครียดเพราะไม่มีการบังคับให้ผู้เรียนพูดเมื่อยังไม่พร้อม

3. ผู้เรียนแสดงท่าทางออกมาด้วยความเข้าใจ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 91)

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

1. เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก
2. ผู้สอนต้องมีความอดทนเนื่องจากเป็นการยากที่ผู้เรียนจะเข้าใจประโยคคำสั่งและท่าทางของครู ในทันที
3. วิธีนี้เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ดังนั้นผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ด้านไวยากรณ์เพียงพอ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537)

8. วิธีการสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning)

วิธีการสอนนี้เป็นวิธีที่อาศัยความสัมพันธ์ของกลุ่ม ขจัดความรู้สึกในการแข่งขัน แต่มุ่งเน้นที่การช่วยเหลือซึ่งพากันและกันภายในกลุ่ม เมื่อนักเรียนเรียนรู้โดยมีความสัมพันธ์ เป็นอย่างดีระหว่างตนเองและสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มก็จะสามารถเรียนรู้ได้ดี (วาสนา โกวิทธา, 2525 : 102) ครูจะมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศที่จะนำสู่ความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกันในกลุ่มของนักเรียน และคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น นักเรียนภายในกลุ่มเดียวกันจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และการกำหนดความต้องการเรียนในกลุ่มของตนว่าจะเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน (พิตรวิทย์ โกวิทวิท, 2540:22) จากนั้นบอกให้ครูทราบและครูจะต้องยอมรับความต้องการของผู้เรียน และพยายามจัดการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน สิ่งที่น่ามาเรียนจึงมิใช่สถานการณ์เฉพาะที่ครูกำหนดให้ แต่เป็นความรู้ที่ผู้เรียนต้องการซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กว้างขวางได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 99)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดีกับวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

1. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม
2. เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. เป็นผู้ที่ไม่ชอบการแสดงความขัดแย้งหรือต่อต้านผู้อื่น(พิตรวัลย์

โกวิทาทิ, 2540)

4. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้ที่มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน ระหว่างครูกับ

นักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน (สุมิตรา อังวัณนกุล, 2537 : 99)

5. เป็นผู้ที่สามารถเรียนได้ในห้องเรียนที่มีเสียงดังกึกกั้น

ข้อดีของวิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์

1. ผู้เรียนเรียนด้วยความสบายใจ เพราะมี ีระหว่างเพื่อนเป็นกลุ่ม ไม่เผชิญหน้ากับครู (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)
2. ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากพวกเขาเป็นผู้ที่ริเริ่มการเรียนด้วยตนเอง (สุมิตรา อังวัณนกุล, 2537 : 106)

ข้อจำกัดของวิธีสอนภาษาและกลุ่มสัมพันธ์

1. ต้องอาศัยครูที่มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน
2. ต้องอาศัยครูที่รู้ภาษาเป็นอย่างดีมาสอน เพราะจะต้องบอกประโยคที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับผู้เรียนได้ทันที ตามที่ผู้เรียนต้องการ (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526 : 34)

9. วิธีการสอนแบบชักชวน (Suggestopedia Approach)

วิธีการสอนนี้มุ่งให้ผู้เรียนเรียนภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลาย และสะดวกสบายมากที่สุด เช่น นั่งในมุมที่สบาย มีเพลงประกอบ มีแสงสลัว เป็นต้น ครูมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน กิจกรรมต่างๆ จะเน้นการใช้ภาษาสื่อสารในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในการใช้ภาษา อาจผ่านทาง การแสดงละครสั้น ๆ การเล่นเกม การร้องเพลง หรือการฟังบทสนทนาที่มีคนครีเบา ๆ ประกอบ เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย เนื่องจากวิธีนี้อิงแนวคิดที่ว่าหากผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายในการเรียน และไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียนอยู่จะทำให้ไ้ยินและจำได้มากกว่าการตั้งใจเสียอีก (สุมิตรา อังวัณนกุล, 2537)

นอกจากนี้แล้วกิจกรรมที่ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมกลุ่มไม่บังคับให้ผู้เรียนทำรายบุคคล เพราะไม่ต้องการให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณบังคับให้ฝึก

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้ดีกับวิธีสอนแบบชักชวน

1. เป็นผู้ที่ชอบห้องเรียนในห้องเรียนที่สะดวกสบายและเอื้อต่อการทำกิจกรรม
2. เป็นผู้ที่สามารถเรียนได้ในห้องเรียนที่มีเสียงดัง
3. เป็นผู้ที่เรียนได้ในห้องเรียนจะมีแสงสว่าง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 :92)
4. เป็นผู้ที่ชอบเรียนผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย
5. เป็นผู้ที่ชอบทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม
6. เป็นผู้ที่ชอบบรรยากาศการเรียนที่สนุกสนานเพลิดเพลิน
7. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง

ข้อดีของวิธีการสอนแบบชักชวน

1. ผู้เรียนได้เรียนด้วยความผ่อนคลายทั้งร่างกายและอารมณ์ เนื่องจากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าเรียน
2. ผู้เรียนไม่ต้องกลัวว่าจะทำอะไรผิด ทำให้สามารถเรียนได้เร็วและได้ผลดี (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 97)
3. ผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาได้โดยไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียนอยู่

ข้อจำกัดของวิธีสอนแบบชักชวน

1. เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ไม่นับไวยากรณ์ ผู้เรียนจึงอาจขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537:98)
2. เป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนสามารถทำตัวสบายและจะทำหรือไม่ทำอะไรก็ได้ ผู้เรียนบางคนที่ขาดความรับผิดชอบในการเรียนของตน อาจไม่ได้รับความรู้

10. วิธีการสอนแบบเอกัตภาพ (Individualized Instruction)

วิธีการสอนนี้ได้แนวคิดมาจากหลักจิตวิทยาการศึกษา ที่เน้นเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นวิธีที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามศักยภาพของคนในการเรียน

มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมและเรียนในสิ่งที่สนใจและคิดว่าทำได้ดี เร็วช้าขึ้นอยู่กับความสามารถของคน ครูจะจัดเตรียมการเรียนการสอนให้หลากหลายและเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจจัดเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Textbook) ชุดการสอน (Package) (วาสนา โกวิทยา, 2525) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน(พิตรวัลย์ โกวิทวิท,2540:21) ศูนย์การเรียน (Learning Center) (เรณู บุญล้อม,2523) หรืออาจจัดเป็นมุมต่าง ๆ เช่น Oral, reading, และ writing เป็นต้น ในการเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มตามความสนใจ หากเกิดปัญหาในการเรียนก็จะให้เข้าปรึกษาครูเป็นราย ๆ ไป เมื่อทำกิจกรรมการเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ก็จะมีการบันทึกความก้าวหน้าของการเรียนตลอดจนสิ่งที่ได้เรียนไปในครั้งนั้นลงสมุด หรือกระดาษรายงานส่วนตัว (Progress Chart) (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526:38)

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนได้คึกกับวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ

1. เป็นผู้ที่ชอบการทำกิจกรรมรายบุคคล
2. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนกับกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจตรงกัน
3. เป็นผู้ที่ชอบให้ครูแนะนำช่วยเหลือในการเรียน
4. เป็นผู้ที่ชอบเรียนกับสื่อการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลชนิดต่าง ๆ
5. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
6. เป็นผู้ที่ชอบการเรียนที่มีการวางระเบียบและกติกาให้ปฏิบัติตาม

(สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526)

ข้อดีของวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ

1. สามารถแก้ปัญหานักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ต่างกัน ได้
2. ผู้เรียนไม่รู้สึกว่ามีปมด้อยในการเรียน เพราะได้เรียนตาม

ความสามารถของตน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526:40)

3. เป็นวิธีที่ฝึกให้ผู้เรียนทำงานด้วยตนเองทำให้มีความรับผิดชอบ
4. ผู้เรียนจะเรียนอย่างสนุกสนาน เนื่องจากบทเรียนมีรูปแบบ เนื้อหา

และกิจกรรมต่าง ๆ กัน (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 72)

ข้อจำกัดของวิธีการสอนแบบเอกัตภาพ

1. ในห้องเรียนที่ผู้เรียนมีความสามารถต่างกันมาก จะยากต่อการเตรียม

การสอน

2. สิ้นเปลืองงบประมาณในการเตรียมสื่อประกอบการสอน
3. ครูต้องสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างแท้จริง จึงจะช่วยให้การเรียนเกิดผลสำเร็จ (วาสนา โกวิทยา, 2525 : 72)
4. ต้องอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และสามารถบังคับใจให้ทำงานด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องมีใครบังคับ(สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2526:39)

11. วิธีการสอนแบบวิธีของทหาร(The Mim-Mem Method)

วิธีการสอนแบบนี้มีชื่อเต็มคือ Mimicry Memorization Method เป็นวิธีการสอนที่เกิดขึ้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการให้ทหารที่ไปรบยังประเทศต่าง ๆ สามารถติดต่อสื่อสารโดยเรียนภาษาของประเทศนั้น ๆ ได้ โดยใช้เวลาเรียนสั้นที่สุด จึงให้นักภาษาศาสตร์วิจัยเพื่อหาวิธีการสอนที่ตอบสนองความจำเป็นดังกล่าว ทำให้เกิดมีวิธีการสอนแบบนี้ขึ้น และภายหลังได้นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีหลักการสำคัญคือให้เจ้าของภาษาที่เรียนพูดให้ฟังโดยตรง และให้ผู้เรียนเลียนเสียงตามตลอดจนเลียนแบบ และท่องจำคำศัพท์และบทสนทนาสั้น ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันที แล้วครูหรือผู้รู้หลักภาษาศาสตร์จะอธิบายหลักวิชาการอีกครั้งหนึ่งเพื่อความเข้าใจ

ข้อดีของวิธีการสอนแบบวิธีของทหาร

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบและโครงสร้างของเสียง
2. ผู้เรียนมีโอกาสนำบทสนทนาไปใช้

ข้อจำกัดของวิธีการสอนตามวิธีของทหาร

1. บทเรียนที่จัดไว้อาจนำไปใช้จริงในสถานการณ์อื่นไม่ได้
2. ในการเรียนแต่ละครั้งผู้เรียนต้องจำศัพท์และประโยคมากเกินไป
3. ผู้เรียนไม่สามารถอ่านและเขียนเนื่องจากเน้นเฉพาะระบบเสียงและการพูด (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532)

12. วิธีการสอนแบบโนชันนัล(Notional Method)

Notion โดยทั่วไปหมายถึงแนวความคิด แต่ในความหมายของวิธีการสอนวิธีนี้หมายถึง ประมวลผลความคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษา ที่จัดไว้เป็นหมวดหมู่ตามความ

จำเป็นที่ต้องใช้สื่อความหมายในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การขอบคุณ การเสนอแนะ การแสดงความชอบและไม่ชอบ เป็นต้น วิธีการสอนวิธีนี้ จะเน้นให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาสื่อสารตามหมวดหมู่ดังกล่าว ครูมีหน้าที่จัดเตรียม สร้างบรรยากาศ และคอยช่วยเหลือแนะนำผู้เรียน นอกจากนี้วิธีการสอนนี้จะเน้นที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแล้วยังให้ความสำคัญกับไวยากรณ์อีกด้วย โดยแทรกอยู่ในการฝึกปฏิบัติใช้ภาษาของผู้เรียน (เรณู บุญล้อม, 2523)

จากการศึกษารวบรวมวิธีการสอนภาษาอังกฤษตามที่นำเสนอไว้จำนวน 12 วิธีนั้น ผู้วิจัยพบว่า มีวิธีการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 10 วิธีที่นักการศึกษาส่วนใหญ่กล่าวถึง ได้แก่วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล วิธีการสอนแบบตรง วิธีการสอนแบบฟัง-พูด วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ วิธีการสอนตามเอกภคภาพ วิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร วิธีการสอนแบบเจียบ วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการสอนแบบชักชวน ผู้วิจัยจึงนำวิธีการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 10 วิธีนี้มาเป็นกรอบของการศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษในการวิจัย ส่วนวิธีการสอนภาษาอังกฤษอีก 2 วิธี ได้แก่ วิธีการสอนแบบวิธีของทหาร และวิธีการสอนแบบโน้มน้าว มีนักการศึกษากล่าวไว้เพียงวิธีละ 1 ท่าน ผู้วิจัยจึงไม่นำมาเป็นกรอบของการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ของแบบการเรียนและวิธีการสอน

ไพรซ์ (Price, 1978 : 389) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของแบบการเรียนและวิธีการสอนว่า ผู้เรียนแต่ละคนที่มีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างจากบุคคลอื่น การกระทำต่าง ๆ ที่ผู้เรียนแสดงออกมาในการเรียนก็จะต่างกันไปตามแบบการเรียนของแต่ละบุคคล หากว่าผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีการสอนที่ผู้เรียนชอบและเหมาะสมกับตัวผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเรียนด้วยวิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับแบบการเรียนของผู้เรียน

ฮันท์ (Hunt, 1981 : 647) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของแบบการเรียน และวิธีการสอนไว้ว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับแบบการเรียนที่แตกต่างกันของผู้เรียนจะเป็นแนวทางเสนอแนะต่อครูผู้สอนในการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน

ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2524) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของแบบการเรียน และวิธีการสอนโดยสรุปว่า ในการเรียนการสอนนั้นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งคือ การทำความเข้าใจในลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียน และเรียนรู้ว่าผู้เรียนมีแบบการเรียนอย่างไร เพราะแต่ละคนจะเรียนด้วยวิธีการแตกต่างกัน เป็นต้นว่าบางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการอ่าน บางคนอาจเรียนรู้

ได้ดีจากการหึงค้ำแนะนำของอาจารย์ หรือบางคนอาจเรียนรู้ได้ดีจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้แบบการเรียนของผู้เรียนก็จะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

อัจฉรา ชรรมาภรณ์ (2531 : 33) ได้สรุปข้อมูลจากงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนว่า ผู้เรียนมีแบบการเรียนที่ทุกคนชอบแตกต่างกัน ครูควรให้ความสำคัญในการวิเคราะห์แบบการเรียนที่ผู้เรียนชอบ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผน และจัดสภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

จากสิ่งที่กล่าวมาทำให้สรุปได้ว่าแบบการเรียนของผู้เรียนและวิธีการสอนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน การศึกษาแบบการเรียนของผู้เรียนจะทำให้ครูเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะบุคลิกของผู้เรียนตลอดจนวิธีการที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียนและสภาพบริบทต่าง ๆ ในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งครูจะสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนของผู้เรียน อันจะส่งผลให้วิธีการสอนที่ครูนำมาใช้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและบังเกิดผลสูงสุดต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน

4. ข้อมูลพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร การจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ข้อมูลพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มภาคกลางบนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ระหว่างละติจูดที่ 13 องศา 14 ลิปดาเหนือ ลองจิจูดที่ 100 องศา 28 ลิปดาตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสมุทรสาคร

(กรุงเทพมหานคร สำนักนโยบายและแผน, 2540:15)

ลักษณะภูมิประเทศของกรุงเทพมหานครเป็นที่ราบลุ่มความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.31 เมตร มีพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ประมาณ 28.1 องศาเซลเซียส มีประชากร 5,584,226 คน อัตราส่วนเฉลี่ยประชากร 3,560 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร (กรุงเทพมหานคร, สำนักนโยบายและแผน, 2537)

การบริหารราชการของกรุงเทพมหานครเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 ซึ่งมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณการเงินและการคลัง โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 50 สำนักงานเขต ได้แก่ เขตพญาไท เขตบางซื่อ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตราชเทวี เขตปทุมวัน เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตบางเขน เขตสายไหม เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตลาดกระบัง เขตบึงกุ่ม เขตสะพานสูง เขตคันนายาว เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตหนองจอก เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตวัฒนา เขตสาทร เขตพระโขนง เขตบางนา เขตคลองเตย เขตห้วยขวาง เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตดินแดง เขตบางแค เขตภาษีเจริญ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางพลัด เขตหนองแขม เขตจอมทอง เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตที่มีประชากรมากที่สุดคือ เขตจอมทอง และที่มีประชากรน้อยที่สุดคือ เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย จึงเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางความเจริญในทุกด้านของประเทศโดยเป็นเมืองที่ตั้งของ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ ตลอดจนเป็นเมืองที่ตั้งของสถาบัน หน่วยงานหลักทางธุรกิจของภาคเอกชนทั้งที่เป็นของคนไทยและชาวต่างชาติ จึงทำให้กรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป็นศูนย์กลางของมูลค่าการผลิตทางเศรษฐกิจของประเทศ (กรุงเทพมหานคร สำนักนโยบายและแผน,2540:1) ด้านการศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของสถาบันหลักทางการศึกษาและเป็นเมืองที่ตั้งของสถาบันการศึกษาระดับสูงของประเทศมากมาย เช่น มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น ด้านการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวอันมีชื่อเสียงของประเทศทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น พระบรมหาราชวัง วัดวาอาราม และพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ตลอดจนแหล่งบันเทิงที่ทันสมัยในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อระบบการคมนาคมขนส่งของประเทศทั้งการคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ตลอดจนเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติของประเทศซึ่งในแต่ละปี จะมีนักเดินทางชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ทั้งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวและทำธุรกิจใน กรุงเทพมหานคร หรือเดินทางต่อไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ในประเทศไทย ตลอดจนเดินทางต่อไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของโลก เป็นต้น

การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานครเป็นการจัดการศึกษาในระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีการจัดการศึกษาหลายระดับ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

1.1 การจัดในรูปแบบของศูนย์เลี้ยงดูเด็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน ดำเนินงานในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ และสำนักอนามัยซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน และให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก

1.2 การจัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 1 มีจำนวน 187 โรงเรียน
ระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 105 โรงเรียน

1.3 การจัดในรูปแบบชั้นเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา และสำนักงานเขต ซึ่งปัจจุบันเปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 351 โรงเรียน

2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต มีโรงเรียนจำนวน 430 โรงเรียน ซึ่งตั้งกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ 50 สำนักงานเขต

3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร จำนวน 48 โรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต

4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามี 1 แห่งได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในความรับผิดชอบของสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มสนใจตาม

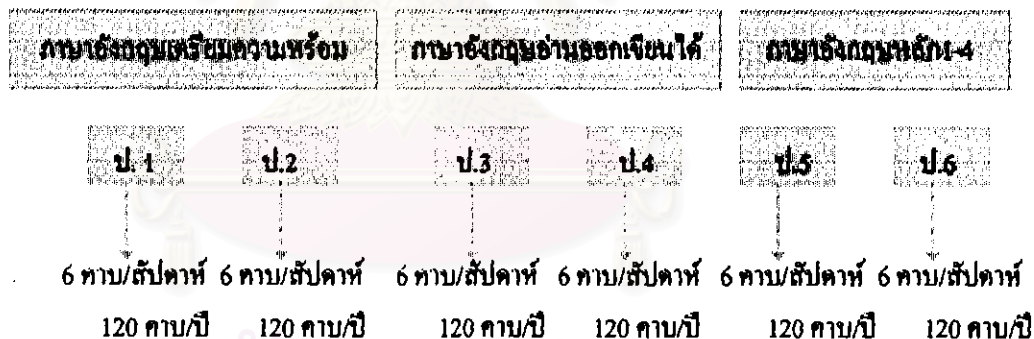
ความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร
(กรุงเทพมหานคร , สำนักการศึกษา,2541:1-2)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 กำหนด ซึ่งจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ โดยมีอัตราเวลาเรียน วัตถุประสงค์ แนวการจัดการเรียนการสอนดังนี้

อัตราเวลาเรียน

หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ได้กำหนดอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้
แผนภูมิที่ 2 แสดงอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539

(หมายเหตุ คาบละ 20 นาที)

วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับต้นอย่างเพียงพอ เพื่อการศึกษาต่อหรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น

3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ วัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ และใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่น ๆ
6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และเห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษ

แนวการจัดการเรียนการสอน

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. จัดการเรียนการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและมีความหลากหลาย ผูกสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริง
3. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและการพูดในระดับเตรียมความพร้อม เพิ่มเติมการฝึกฝนการสื่อสารด้วยการอ่าน การเขียน และการสะกดคำ ในระดับอ่านออกเขียนได้และฝึกฝนการส่งสารและรับสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

5. ข้อมูลพื้นฐานของเมืองฟูกูโอกะ การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ข้อมูลพื้นฐานของเมืองฟูกูโอกะ

เมืองฟูกูโอกะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเกาะคิวชู (Kyushu) ซึ่งเป็นเกาะที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศญี่ปุ่น ระหว่างละติจูดที่ 33 องศา 35 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 130 องศา 24 ลิปดาตะวันออก มีประชากรทั้งสิ้น 4,811,000 คน มีพื้นที่ 4,959 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ทะเลเคนไก (Genkai Sea)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เมืองโออิตะ (Oita Prefecture)

ทิศใต้ ติดต่อกับ เมืองกุนาโมโต้ (Kumamoto Prefecture)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เมืองซากะ (Saga Prefecture)

เมืองฟูกูโอกะเป็นเมืองที่แบ่งออกเป็นสองส่วน โดยมีแม่น้ำนากะ(Naka)กั้นกลางฝั่งตะวันออกเรียกว่าฮาคาตะ(Hakata) ซึ่งเป็นชื่อดั้งเดิมในอดีตที่ใช้เรียกเมืองฟูกูโอกะ ส่วนฝั่งตะวันตกเรียกว่าฟูกูโอกะ (Iinoue and Tylor,1996) มีการแบ่งการปกครองออกเป็น 4 เขต ได้แก่เขตฟูกูโอกะ เขตคิตากิวชูว(Kitakyushu) เขตชิคุโฮ(Chikubo) เขตชิคุโก(Chikugo) ลักษณะภูมิอากาศของเมืองฟูกูโอกะได้รับอิทธิพลจากทะเลญี่ปุ่นส่งผลให้มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส มีสี่ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ผลิ และฤดูใบไม้ร่วง(สำลี ทองชิว,2540:46)

เมืองฟูกูโอกะเป็นเมืองศูนย์กลางการปกครอง เศรษฐกิจ การอุตสาหกรรม และการคมนาคมขนส่งของเกาะคิวชู โดยมีหน่วยงานและสถาบันทั้งของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนมีสำนักงานของชาวต่างชาติจากหลายประเทศตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก(Secretarial of the Fukuoka Asian Cultural Price Committee,1998:6) นอกจากนี้เมืองฟูกูโอกะยังเป็นเมืองที่มีกิจกรรมการผลิตทางเศรษฐกิจมากเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศญี่ปุ่น โดยผลิตผลทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะมาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การผลิตเหล็ก การผลิตปูนซีเมนต์ และการผลิตสารเคมี เป็นต้น นอกจากนี้แล้วเมืองฟูกูโอกะยังมีชื่อเสียงในเรื่องของการท่องเที่ยว เนื่องจากเมืองฟูกูโอกะตั้งอยู่ท่ามกลางทัศนียภาพอันงดงามโดยมีทะเลและภูเขาล้อมรอบในทุกทิศเป็นพื้นฐาน(Fukuoka City Tourism and Convention Section1996:26) และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอีกหลายแห่ง เช่นทะเลสาบ สวนป่า พิพิธภัณฑ์ปราสาท และวัดอันเก่าแก่ เป็นต้น เมืองฟูกูโอกะให้การส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ซึ่งเห็นได้จากกรายกเว้นค่าภาษีสนามบินให้นักเดินทางของทุกชาติที่เดินทางเข้าประเทศญี่ปุ่นผ่านสนามบินนานาชาติเมืองฟูกูโอกะ (สำลี ทองชิว,2540) เพื่อให้มาท่องเที่ยวที่เมืองฟูกูโอกะ ก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ในประเทศญี่ปุ่น และพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ในโลก

การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในเมืองฟูกูโอกะ เป็นการจัดการศึกษาระดับจังหวัด (Prefectural Level) ดำเนินการภายใต้หลักและนโยบายของกระทรวงศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม (Ministry of Education, Science and Culture) ทำการจัดการศึกษาในทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับวิทยาลัย และระดับมหาวิทยาลัย โดยจะมีคณะบุคคล 5 คน ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (Prefectural Board of Education) ได้มาด้วยการเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งในวาระ 4 ปี มีอำนาจ

หน้าที่ดูแลด้านการบริหารการศึกษา การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณที่ได้มาจากกระทรวงศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม และการจัดสรรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การวางแผนนโยบายการจัดการศึกษาภายในเมือง ให้สอดคล้องกับนโยบายหลักของกระทรวงศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม ตลอดจนฝึกอบรมครู นิเทศการสอนของครู ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และติดตามผลการศึกษาในทุกระดับชั้น (Fukuoka Prefectural Board of Education, 1998)

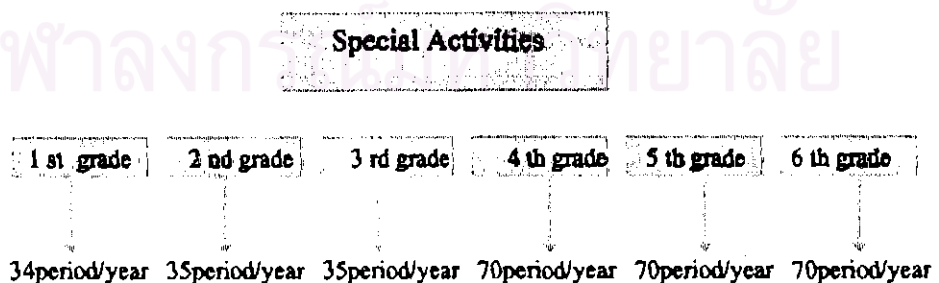
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปัจจุบันของประเทศญี่ปุ่น ยังไม่ได้บรรจุให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่เปิดโอกาสให้แต่ละสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจ ความต้องการและความพร้อมโดยให้สอนในหมวดกิจกรรมพิเศษ (Special Activities) โดยใช้เวลาเรียนนอกเหนือจากเวลาเรียนในวิชาทั่วไป (Subject Education) (Ministry of education Science Sport and Culture, 1993; Kuwano, สัมภาษณ์ 23 มิถุนายน 2541) โดยมีอัตราเวลาเรียน วัตถุประสงค์ และแนวการจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

อัตราเวลาเรียน

อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในหมวดกิจกรรมพิเศษ ตามหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่นมีดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษในหมวดกิจกรรมพิเศษ ตามหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

(1 คาบ = 50 นาที)

วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนเสียงและจังหวะของภาษาต่างประเทศ ผ่านทางการทำกิจกรรมที่หลากหลาย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถฟังและเข้าใจประโยคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่ได้ยิน
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยคสนทนาต่างๆ เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว และเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัว
4. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานจากการอ่านจดหมายภาษาอังกฤษ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเองที่เป็นภาษาอังกฤษ

แนวการจัดการเรียนการสอน

1. ผู้สอนต้องใช้ภาษาอังกฤษพูดกับผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้
2. ผู้สอนต้องพยายามจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด
3. ผู้สอนต้องพยายามจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนภาษาอังกฤษ
4. ผู้สอนต้องพยายามจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียน สนทนาแลกเปลี่ยนกับชาวต่างชาติ(Tadahiko,1997:152-155)

6. การศึกษาเปรียบเทียบ

การศึกษาเปรียบเทียบเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่จะทำให้ผู้ที่ทำการศึกษเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประเทศที่เลือกศึกษาในแง่มุมต่างๆ ที่มุ่งศึกษาได้ดีขึ้น เป็นต้นว่า เรื่องระบบการศึกษา การบริหารการศึกษา เรื่องหลักสูตรและการเรียนการสอน ตลอดจนเรื่องวิธีการสอนและสภาพปัญหาต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเปรียบเทียบ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ ความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ ระเบียบวิธีการทำการศึกษาเปรียบเทียบ และประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ

การศึกษาเปรียบเทียบ หมายถึง การศึกษาภาคสนามซึ่งเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทฤษฎี และการปฏิบัติทางการศึกษาในประเทศที่แตกต่างกัน เพื่อความเข้าใจอันลึกซึ้งและกว้างขวางถึงปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา ซึ่งบางครั้งจะสามารถนำมาแก้ปัญหาของการศึกษาภายในประเทศของตน โดยมองจากวิธีการแก้ปัญหาที่เคยใช้มาแล้วในประเทศอื่น ๆ (Good, 1973 : 120)

การศึกษาเปรียบเทียบ หมายถึง การพิจารณาการดำเนินการจัดการศึกษาของสองประเทศขึ้นไปเพื่อค้นพบถึงความเหมือนกันและความแตกต่างของการดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศที่ทำการศึกษา (Thomas, 1990 : 1)

การศึกษาเปรียบเทียบ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจปัญหาด้านการศึกษา ในแง่เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้น อันจะเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงระบบการศึกษาของชาติ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของประเทศหรือท้องถิ่นนั้น ๆ (ลาดทองใบ ภูอภิรมย์, 2528 : 1-2)

การศึกษาเปรียบเทียบ หมายถึง การเปรียบเทียบจุดเล็ก ๆ และแคบในระบบการศึกษา เช่น ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการจัดห้องเรียนของสองประเทศ เปรียบเทียบวิธีสอนวิชาใดวิชาหนึ่งของสองประเทศ หรือเปรียบเทียบสภาพทางกายภาพของโรงเรียนสองประเทศ เป็นต้น โดยที่การเปรียบเทียบในภาพกว้าง ๆ เช่น ลักษณะโครงสร้างของระบบการศึกษา นโยบายและปรัชญาการจัดการศึกษา หรือระบบการบริหารจัดการศึกษาของสองประเทศ จะอยู่ภายใต้คำว่า การวิเทศศึกษาเปรียบเทียบ (International Comparative Education) (สำลี ทองธิว, 2540 : 36)

จากสิ่งที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าความหมายของการศึกษาเปรียบเทียบนั้นสามารถมองได้เป็นสองลักษณะ คือ ในความหมายกว้างจะมุ่งเน้นที่การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของสองประเทศขึ้นไปในทั้งระบบ ส่วนในความหมายแคบจะมุ่งเน้นที่การเปรียบเทียบ เฉพาะเรื่องบางเรื่องของการจัดการศึกษาของสองประเทศขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบ

คณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง(2519:14) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบไว้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบมุ่งสร้างความสนใจและให้สาระความรู้เกี่ยวกับระบบการศึกษาของแต่ละสาขาวิชาและสามารถอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใด การศึกษาในประเทศนั้นๆ จึงได้เป็นอย่างที่กำลังเป็นอยู่

2. การศึกษาเปรียบเทียบควรเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการสร้างปฏิรูปหรือวางแผนระบบโรงเรียนของประเทศใดประเทศหนึ่งให้เป็นไปได้

3. การศึกษาเปรียบเทียบควรเป็นเครื่องมือพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อประเทศอื่นๆ ที่ได้ศึกษา

วนิดา สิทธิธรรมา (2522:2) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบไว้ว่า การศึกษาเปรียบเทียบมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงวิธีดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศต่างๆ เพื่อให้เกิดแนวคิดที่จะเลือกสรรสิ่งดีมีประโยชน์มาปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในประเทศ

ลาดทองใบ ภู่อภิรมย์ (2528) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบไว้โดยสรุปว่า เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และให้ได้ข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้กับระบบการศึกษาในประเทศของตนในการพัฒนา ปรับปรุง หรือปฏิรูปการศึกษา อีกทั้งจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจและความปรารถนาดีระหว่างนานาประเทศอีกด้วย

จากความมุ่งหมายของการศึกษาเปรียบเทียบตามที่นักการศึกษากล่าวไว้ นั้น เมื่อนำมาพิจารณาในรายละเอียดสามารถสรุปได้เป็น 3 ประการดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบมุ่งให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับประเทศที่ทำการศึกษาในประเด็นที่มุ่งศึกษา

2. การศึกษาเปรียบเทียบมุ่งให้ผู้ศึกษานำข้อความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนา ปรับปรุง หรือปฏิรูปการศึกษา

3. การศึกษาเปรียบเทียบมุ่งให้ผู้ศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีตลอดจนเกิดความปรารถนาดีต่อประเทศที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ

วิธีการศึกษาเปรียบเทียบ

ในการทำการศึกษานี้ มีระเบียบวิธีหลายวิธีที่เป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อเข้าใจถึงปัญหา แนวการจัดการศึกษา ตลอดจนเข้าใจในแง่มุมต่าง ๆ ของการศึกษาในประเทศที่ทำการศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ดังที่ ซานปี (1977) ได้เสนอไว้เป็นแนวทางกว้าง ๆ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

วิธีการศึกษาด้านสถิติ

ในการศึกษาเปรียบเทียบ ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ความคล้ายคลึงกันและความต่างกันของระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้วิธีการศึกษาด้านสถิติเข้าช่วย เพื่อตรวจสอบความเจริญก้าวหน้า หรือความเสื่อมของการศึกษาในประเทศนั้น ๆ จึงมีการเก็บข้อมูลหลาย ๆ ชนิด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาในระดับหนึ่ง ๆ ค่าใช้จ่าย เปรอ์เซ็นต์การสอบได้ และสอบตกในระดับการศึกษาต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายเงินเดือนครู อาคารเรียน และอื่น ๆ เป็นต้น ผู้ศึกษาจะต้องรวบรวมตัวเลขในเรื่องเหล่านี้ไว้ และนำไปเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่ศึกษาดังนั้นความเจริญ หรือความเสื่อมของการศึกษาในแต่ละประเทศ จะได้รับการวิเคราะห์ตามวิธีการด้านสถิติ

อนึ่งสิ่งที่จะเป็นปัญหาในวิธีการศึกษาด้านสถิติคือ ข้อมูลที่ได้มานั้นจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด และการรวบรวมข้อมูลได้กระทำกันอย่างรัดกุมหรือไม่ นอกจากนี้ประเทศต่าง ๆ ใช้เกณฑ์ทางการศึกษาแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามความหมายที่เป็นพื้นฐาน ดังนั้นการวิเคราะห์ทางสถิติจึงอาจไม่ถูกต้องเท่าที่ควร และไม่ช่วยให้เราเข้าใจในลักษณะต่าง ๆ ด้านการศึกษา ซึ่งมีผลต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสภาพะศาสนานของประเทศได้โดยสมบูรณ์

วิธีการศึกษาแบบบรรยาย

นักการศึกษาเปรียบเทียบได้เริ่มใช้วิธีการศึกษาแบบบรรยายในศตวรรษที่ 19 เพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาเปรียบเทียบนั้น จะต้องเกี่ยวข้องกับจุดคิดต่าง ๆ ของประเทศอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นการบรรยายอย่างละเอียดในเรื่องการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญ นักการศึกษาหลายคนได้เขียนบรรยายระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด เช่น จอห์น กริสคอม (John Griscom) ชาวสหรัฐอเมริกาที่ได้เดินทางไปสหราชอาณาจักรอังกฤษ ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และอิตาลี และได้เขียนหนังสือขึ้นมาเล่มหนึ่ง ชื่อว่าหนึ่งปีในยุโรป (A Year in Europe) โดยบรรยายถึงระบบการศึกษาของ

ประเทศต่าง ๆ เหล่านั้นที่เขาได้ไปเยี่ยม ซึ่งต่อมาสหรัฐอเมริกาได้พยายามเชื่อมโยงลักษณะพิเศษบางประการของระบบการศึกษาที่คริสตคอมได้บรรยายไว้ในหนังสือเล่มนี้ไปใช้ประโยชน์ วิธีการศึกษาแบบบรรยายนี้เป็นวิธีที่ได้รับการสนับสนุนและเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป

วิธีการศึกษาด้านสังคม

วิธีการศึกษาด้านสังคมนั้น หมายถึง การศึกษาปัญหาของการศึกษาด้านสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะคนมีความเชื่อว่า ระบบการศึกษาของประเทศย่อมเกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และการศาสนา ดังนั้น ปัญหาของการศึกษาของประเทศจะเริ่มต้นมาจากปัญหาสังคม เพราะการศึกษาและสังคมเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด ปัญหาของการศึกษาก็คือ ปัญหาของสังคมนั่นเอง วิธีการศึกษาด้านสังคมในเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบจะไม่เน้นแต่เฉพาะมูลเหตุของผลที่ผ่านมาเท่านั้น แต่จะเน้นลักษณะสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนรับผิดชอบต่อปัญหาต่าง ๆ ด้วย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ระบบการศึกษาของประเทศจะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใดเลย ถ้าไม่ได้คำนึงควบคู่ไปพร้อมกับสถานะของสังคมในประเทศ และตามความต้องการของประชาชน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือระบบการศึกษาของอินเดียในระหว่างที่อังกฤษปกครอง เป็นระบบการศึกษาที่ไม่ได้เป็นไปตามความต้องการหรือความพึงพอใจของสังคม

วิธีการศึกษาด้านประวัติศาสตร์

ในวิธีการศึกษาด้านประวัติศาสตร์นั้น จะต้องพยายามเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์ สังคม เชื้อชาติ การเมือง ศาสนา และภาษา ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการศึกษาในแต่ละประเทศ นิโคลัส ฮันส์ (Nicholas Hans) ชไนเดอร์ (Schneider) และ แคนเดล (Kandel) ได้เน้นในวิธีการศึกษานี้ แต่มีปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งที่ต้องเผชิญหน้าคือ ปัจจัยซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานในการศึกษาอาจเชื่อถือไม่ได้ ทั้งนี้เพราะการเก็บข้อมูลไม่รัดกุมพอ ดังนั้นข้อสรุปที่ได้จึงอาจไม่มีประโยชน์ นอกจากนี้จะต้องเข้าใจอย่างหนึ่งว่าเอกสารต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศเหล่านั้นโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว อาจเชื่อถือไม่ได้ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการวิจัยเพื่อให้เป็นที่เชื่อถือได้ เรื่องนี้รวมถึงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้วย

ความยุ่งยากอีกประการหนึ่งของวิธีการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ก็คือ นักประวัติศาสตร์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เขามักจะปิดบังเรื่องไม่ดี

งานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต และมองข้อเท็จจริงที่สัมพันธ์กับประเทศอื่นอย่างละเอียด ไม่เป็นธรรม การกระทำเช่นนี้เป็นการปิดบังความจริง ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้วิธีการศึกษาด้านประวัติศาสตร์เราจึงยังไม่สามารถไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องได้

วิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าระบบการศึกษาของประเทศเกี่ยวพันใกล้ชิดกับสังคม การเมือง และสถานะทางเศรษฐกิจด้วย ด้วยเหตุนี้การศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบจึงเป็นสิ่งจำเป็น จำเป็นจะต้องใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์เข้าช่วย เพราะเป็นวิธีที่เราสามารถวิเคราะห์และเข้าใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ได้ วิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์จะเป็นประโยชน์เมื่อเราได้เปรียบเทียบสังคม และการศึกษาเข้าด้วยกัน และด้วยการเปรียบเทียบนี้ จำเป็นต้องยึดปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา โดยใช้วิธีการศึกษาแบบบรรยายและวิธีการศึกษาด้านสถิติ เข้าช่วยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับระเบียบวิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์

2. การแปลความหมายข้อมูลด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และประวัติศาสตร์ วิธีการนี้ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่คล้ายกัน และแตกต่างกัน ซึ่งเราจะพบในระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ

3. การกำหนดมาตรฐานสำหรับการเปรียบเทียบ เมื่อเรารู้ถึงความคล้ายคลึงกัน และความแตกต่างกันในระบบการศึกษาต่าง ๆ แล้ว เราจะต้องเปรียบเทียบสิ่งๆ ที่เหมือนกันตามมาตรฐานที่แน่นอน และวิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์ได้วางกฎเกณฑ์มาตรฐานเหล่านั้นไว้ เราอาจได้มาตรฐานบางประการเพื่อการเปรียบเทียบ ปรัชญาการเมือง วัตถุประสงค์ของการศึกษา และวิธีการควบคุมการศึกษา จากมาตรฐานของสิ่งเหล่านี้ เราสามารถเข้าใจความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันของระบบการศึกษาประเทศต่าง ๆ ได้ เช่น เราจะเห็นได้ว่าปรัชญาการเมืองของอินเดีย และสหภาพโซเวียตแตกต่างกัน เราจะเห็นความแตกต่างจากระบบการศึกษาของประเทศทั้งสองได้อย่างชัดเจนจากการเปรียบเทียบหัวข้อบางประการดังที่กล่าวมาแล้ว

4. การแปลความหมายและการสรุป เราแปลความหมายของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ และสามารถนำไปสู่ข้อสรุปที่แน่นอน บนพื้นฐานของการเปรียบเทียบตามหัวข้อ 3 ประการ ที่กล่าวมาข้างต้น

ประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบ

ชนิดา รัชต์พลเมือง (ม.ป.ป. : 143-144) กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบว่า ประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบไม่เพียงแต่จะมีเฉพาะการบรรยายลักษณะความเหมือนและความแตกต่างของปรากฏการณ์ทางการศึกษา ระหว่างห้องที่ทำการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังสามารถให้คำอธิบายและบางครั้งยังนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล (Causal Relationship) การทำนาย (Prediction) การแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องทางการศึกษา การวางแผนและนโยบายทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปทางการศึกษา ซึ่งเน้นประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ขณะเดียวกัน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบยังมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาทฤษฎี หรือองค์ความรู้ใหม่ในเชิงวิชาการอีกด้วย

ลาดทองใบ ภูอภิมย์ (2528) กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบโดยสรุปว่าการศึกษาเปรียบเทียบระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จะได้ข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งสามารถนำความคิดเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงระบบการศึกษาในประเทศของตน นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยส่งเสริมความเข้าใจและความปรารถนาดีระหว่างประเทศอีกด้วย

วนิดา สิทธิธรรมา (2522: 3) กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบว่าการศึกษาเปรียบเทียบจะทำให้เข้าใจต่างประเทศดีขึ้น แบบอย่างการศึกษาของต่างประเทศจะถูกนำไปใช้เป็นข้อคิดและหลักการที่จะมาแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง กำหนดนโยบาย และวางแผนการปฏิรูปการศึกษาของตนให้เจริญทัดเทียมกับต่างประเทศ ทำให้รู้ถึงปัญหาของแต่ละประเทศที่ประสบ ตลอดจนวิธีการแก้ไขยิ่งกว่านั้นยังได้รู้ถึงความคิดริเริ่ม เกี่ยวกับโครงการและวิธีการ แปลก ๆ ใหม่ ๆ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ

เมื่อมองประโยชน์ของการศึกษาเปรียบเทียบตามที่นักการศึกษาเปรียบเทียบกล่าวไว้ จะเห็นว่าเป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ เป็นการทำให้เกิดความเข้าใจประเทศที่ศึกษาคิดขึ้น ตลอดจนทำให้ได้ข้อสรุปและหลักทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาดลอดจนปัญหาการศึกษาของประเทศที่ทำการศึกษา ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ทราบมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา วางแผนและนโยบายทางการศึกษาหรือเปลี่ยนแปลงปฏิรูปการศึกษาในประเทศของตนให้เจริญทัดเทียมกับต่างประเทศ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษทั้งภายในประเทศและต่างประเทศนั้นมีน้อยมากเมื่อเทียบกับการศึกษาแบบการเรียนของผู้เรียนโดยทั่วไป ซึ่งไม่ระบุวิชาที่จะศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งจะนำเสนอ งานวิจัยดังกล่าวตามลำดับดังต่อไปนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

พัชรารวรรณ โทพล (2535) ได้ทำการศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเองในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนชอบ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน ระดับความสามารถ และ เพศ ของนักเรียนกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนชอบ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม จำนวน 351 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 153 คน และหญิง 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกแบบการเรียนที่นักเรียนชอบ ซึ่งพัฒนามาจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการเรียนของเรด (Reid, 1987) โดยแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ การเรียนโดยการฟังบรรยายการเรียน โดยการอ่านการดูภาพ การเรียนโดยการจัดประสบการณ์ให้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในการเรียน การเรียนโดยการลงมือปฏิบัติ การเรียนแบบกลุ่ม และการเรียนด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชอบแบบการเรียนภาษาอังกฤษตรงกัน ตามลำดับความชอบมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ การลงมือปฏิบัติ การฟังการบรรยาย การเรียนแบบกลุ่ม การเรียนด้วยการอ่าน ยกเว้นสองแบบการเรียนสุดท้ายซึ่งนักเรียนชายชอบการเรียนด้วยตนเองและการจัดประสบการณ์ให้ ส่วนนักเรียนหญิงชอบสลับกันคือชอบการเรียนโดยการจัดประสบการณ์ให้และการเรียนด้วยตนเอง นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันชอบแบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟังบรรยาย ฟังเทป แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษไม่เท่ากันชอบแบบการเรียนโดยการจัดประสบการณ์ให้ และโดยการฟังบรรยาย แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีระดับความ

สามารถในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่กลุ่มกลาง จะมีความชอบแบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองแตกต่างกันโดยนักเรียนชายจะชอบเรียนด้วยตนเองมากกว่านักเรียนหญิง

คำรงค์ นิมมานพิศุทธิ์ (2535) ได้ทำการศึกษาแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของผู้เรียนตามแบบการเรียน 6 แบบ คือ แบบจักขุนิยม แบบโสคนิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล และเพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนของผู้เรียน จำแนกตามประเภทวิชาที่เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่สอง ปีการศึกษา 2535 จำนวน 1,181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษซึ่ง คัดแปลงมาจากแบบสอบถามแบบการเรียนของ เรด (Reid,1987) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบจักขุนิยม แบบโสคนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล ปานกลาง และใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบปฏิบัตินิยม และแบบสัมผัสนิยม น้อย โดยนักเรียนทุกประเภทวิชาใช้แบบการเรียนแบบโสคนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล ปานกลาง และแบบปฏิบัตินิยมน้อย ส่วนแบบจักขุนิยม และแบบสัมผัสนิยมนั้น นักเรียนแต่ละประเภทวิชาใช้ในระดับปานกลาง และระดับน้อยต่างกัน นักเรียนที่เรียนประเภทวิชาแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบจักขุนิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ไม่พบว่ามี ความแตกต่างในการใช้แบบการเรียนแบบโสคนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

เรด (Reid ,1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบการเรียนตามความชอบของผู้เรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนที่ชอบตามการรับรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาจำนวน 1,234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการเรียนที่ ชอบตามการรับรู้ของผู้เรียน

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับแบบการเรียนจำนวน 5 ข้อความต่อหนึ่งแบบการเรียน รวมทั้งสิ้น 30 ข้อความ และแบ่งแบบการเรียนตามระดับความชอบของผู้เรียนออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ชอบมาก (Major Preference) ชอบน้อย (Minor Preference) และไม่ชอบเลย (Negative Preference) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยมและแบบสัมพัศนิยมมากที่สุด และผู้เรียนส่วนใหญ่แสดงความไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม ในบรรดากลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้น ผู้เรียนชาวญี่ปุ่นมีความชอบแบบการเรียนแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นพบว่า ด้านสาขาวิชาเอก โดยทั่วไป ผู้เรียน 6 สาขาวิชาเอก ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ธุรกิจคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์กายภาพ และมนุษยศาสตร์ มีความชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยมมากที่สุด และไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม ผู้เรียนสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพชอบแบบการเรียนแบบจักขุนิยมมากที่สุด ส่วนผู้เรียนสาขาวิชาเอกมนุษยศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบจักขุนิยมน้อยที่สุด ผู้เรียนสาขาวิชาเอกวิศวกรรมศาสตร์และสาขาคอมพิวเตอร์ชอบแบบการเรียนแบบสัมพัศนิยมมากกว่าผู้เรียนสาขาวิชาเอกมนุษยศาสตร์

นอกจากนี้ เสด ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรด้านพื้นความรู้ทางภาษาของผู้เรียนและสรุปผลการวิเคราะห์ว่า นักศึกษาเกาหลีชอบแบบการเรียนแบบจักขุนิยมมากที่สุด นักศึกษาชาวอาหรับและชาวจีนชอบแบบการเรียนแบบโสตนิยมมาก ส่วนนักศึกษาชาวไทยมาเลเซีย และสเปน ชอบแบบการเรียนแบบโสตนิยมน้อย ทั้งนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนปฏิบัตินิยมมาก โดยเฉพาะนักศึกษาไทย อาหรับ สเปน และเกาหลี และแบบการเรียนแบบสัมพัศนิยมก็เป็นแบบการเรียนที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบ ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาที่เป็นเจ้าของภาษาที่ไม่ชอบแบบการเรียนแบบสัมพัศนิยม นอกจากนี้ทุกกลุ่มแสดงความไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิจัยว่าผู้เรียนที่มีพื้นความรู้ทางภาษาแตกต่างกัน และมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันย่อมมีแบบการเรียนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดิร์กเซน (Dirksen, 1990) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนจีนบนผืนแผ่นดินใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนจีนบนผืนแผ่นดินใหญ่ในวิชาภาษาอังกฤษว่าประเพณีการศึกษาแบบขงจื้อและระบบการสอนระดับชาติมีอิทธิพลต่อแบบการเรียนของนักเรียนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจีนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจำนวน 1,076 คน ผลการวิจัยพบว่าแม้จะมี

อิทธิพลจากลัทธิขงจื้อในเรื่องวิธีการเรียน แต่นักเรียนจีนยุคใหม่ก็มีใจเปิดกว้างต่อวิธีการสอนใหม่ ๆ และชอบแบบการเรียนซึ่งแตกต่างไปจากประเพณีของจีน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบการเรียนของนักเรียนจีนคือ แบบสัมผัสนิยมและแบบปฏิบัตินิยม และการเรียนรู้เนื้อหาวิชาโดยอิสระ จากการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างประชากรพบว่า นักเรียนที่มีโอกาสเรียนกับอาจารย์ชาวต่างประเทศ มีลักษณะการเรียนที่ไม่เหมือนกับแบบการเรียนของชาวตะวันตก หากแต่ยังมีความคล้ายคลึงกับวิธีการเรียนตามแบบประเพณีจีน

เมลตัน (Melton,1990) ได้ทำการศึกษาเรื่องแบบการเรียนที่ชอบของนักศึกษาจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนที่ชอบของนักศึกษาในประเทศจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจีนจำนวน 331 คน ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเอก 4 สาขาวิชา คือ ภาษาอังกฤษ 145 คน วรรณคดีอังกฤษ 52 คน ธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ 59 คน และแพทยศาสตร์ กับวิทยาศาสตร์ 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการเรียนแบบมาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสอบถามของเรด (Reid, 1987) โดยแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ แบบจักษุนิยม (Visual) แบบโสตนิยม (Auditory) แบบปฏิบัตินิยม (Kinesthetic) แบบสัมผัสนิยม (Tactile) แบบเป็นกลุ่ม (Group) และแบบเป็นรายบุคคล (Individual) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งระดับความชอบของผู้เรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ ชอบมาก (Major Learning Style Preference) ชอบน้อย (Minor Learning Style Preference) และไม่ชอบ (Negative Learning Style Preference) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาจีนชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม และแบบเป็นรายบุคคล ในระดับมาก ชอบแบบการเรียนแบบจักษุนิยม และแบบโสตนิยมในระดับน้อย และไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม

บาว์เคอร์และมิลแมน (Bauder and Milman,1990 อ้างถึงใน ดำรงค์ นิรมานพิศุทธิ, 2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แบบการเรียนและแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัยแห่งอเมริกันทูเอเบิลตา เม็กซิโก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนและแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนด้วยวิธีการ 4 แบบ ได้แก่ แบบโสตนิยม แบบจักษุนิยม แบบปฏิบัตินิยม และแบบสัมผัสนิยม ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่านักศึกษาควร ได้รับการจัดกลุ่มตามแบบการเรียน